

JE KUNT HET ZELF, KOM IN BEWEGING, WIJ WILLEN
JE DAARBIJ HELPEN!

Armoedenota 2013 Ridderkerk

1	<u>AANLEIDING EN VISIE</u>	P	<u>04</u>
2	<u>ONDERZOEKEN EN CIJFERS</u>	P	<u>05</u>
	<i>2.1 Rapport “Armoede in perspectief” Ridderkerk 2012</i>		
	<i>2.2 Lokale cijfers Stimulansz</i>		
	<i>2.3 Rapport “Armoede in perspectief” Ridderkerk 2012</i>		
	<i>2.4 Uitwerking van Motie 2011-77</i>		
3	<u>TERUGBLIK ARMOEDEBELEID TOT NU TOE</u>	p	<u>13</u>
	<i>3.1 Wat waren de doelstellingen</i>		
	<i>3.2 Wat is er wel bereikt</i>		
4	<u>ONTWIKKELINGEN 2013 EN VERDER</u>	P	<u>16</u>
	<i>4.1 Maatregelen vanuit het Rijk de komende jaren</i>		
5	<u>DOELGROEP EN ROL VAN DE GEMEENTE</u>	P	<u>17</u>
	<i>5.1 Wat is de doelgroep</i>		
	<i>5.2 Inkomensgrenzen</i>		
	<i>5.3 Rol van de gemeente volgens het ministerie</i>		
	<i>5.4 Wat voor rol wil de gemeente zelf</i>		
6	<u>SPECIALE DOELGROEPEN</u>	P	<u>19</u>
	<i>6.1 Kinderen</i>		
	<i>6.1.1 Onderzoeken gericht op kinderen</i>		
	<i>6.1.2 Visie van de regering</i>		
	<i>6.1.3 Motie 2013-119 kinderen</i>		
	<i>6.1.4 Wat gaan we doen voor de kinderen in Ridderkerk</i>		

6.2 *Werkende armen*

6.3 *Ouderen*

7 MINIMAREGELINGEN RIDDERKERK P 28

7.1 *Maatschappelijke Participatie Fonds*

7.2 *Langdurigheidstoelage*

7.3 *Bijzondere bijstand WWB*

7.4 *Rotterdam Pas*

7.5 *Collectieve Zorgverzekering Minima*

7.6 *Noodfonds*

7.7 *Sociaal raadslieden*

7.8 *Formulierenbrigade*

8 ACTIES VANUIT DEZE NOTA P 37

9 FINANCIEEL OVERZICHT P 40

10 BIJLAGEN P 41

10.1 *Adviezen Platforms Ridderkerk en Albrandswaard*

10.2 *Motie 2011-77*

10.3 *Motie 2013-119*

AANLEIDING EN VISIE

In 2007 is in Ridderkerk de laatste nota over armoedebestrijding geschreven. Bij het schrijven over dit onderwerp komt altijd de vraag boven, wat is armoede?

In Nederland hebben onderzoekers armoede benoemd. Zij kijken naar het sociaal minimum en nemen de bijstandsnorm als uitgangspunt. Huishoudens die 105% van het minimum hebben of minder, zijn arm. Dit wordt de beleidsmatige armoedegrens genoemd. Geschat wordt dat 11% van de bevolking onder de armoedegrens leeft.

Armoede is een relatief en veelzijdig begrip. Voor de één betekent 'arm zijn' geen warme maaltijd op tafel, voor een ander betekent het geen geld hebben voor de sportclub van de kinderen. Ook de persoonlijke beleving speelt hierbij een grote rol. Armoede is gedefinieerd als "het niet kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften. Zij ontstaat wanneer een persoon of een groep mensen onvoldoende betaal- en/of ruilmiddelen heeft om in de primaire levensbehoeften te kunnen voorzien". Primaire levensbehoeften zijn zaken als schoon en drinkbaar water, voedsel, kleding, huisvesting en gezondheidszorg. Het deelnemen aan het sociale leven, degelijk onderwijs en ontspanning zijn secundaire levensbehoeften. Armoede is breed en complex. Het kan van invloed zijn op generaties. In deze nota proberen we de cirkel van armoede te doorbreken door de burger te helpen de eigen kracht te vinden.

Er is de afgelopen jaren veel veranderd. Niet alleen wetgeving heeft het nodige veranderd, de wereld om ons heen is ook veranderd. Er is al jaren een economische crisis met de nodige gevolgen voor vele mensen. De financiële mogelijkheden van gemeenten zijn minder geworden en er is een beweging gaande vanuit de overheid waardoor er steeds meer een beroep wordt gedaan op de eigen kracht van een ieder en de naaste omgeving.

In 2008 is het begrip "kanteling" in het leven geroepen op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Dit principe, waarbij in het begin gekeken werd naar de eigen mogelijkheden, is in 2012 en 2013 een nieuwe fase ingegaan door de "decentralisaties". Veel taken van het Rijk komen naar de gemeenten. Niet alleen op het terrein van de WMO, ook taken op het gebied van sociale zekerheid, jeugdzorg en medische voorzieningen komen naar de gemeenten. Deze beweging biedt kansen en risico's. Een kans is in dit opzicht dat de hulpverlening beter op elkaar kan worden afgestemd zodat de klant een beter toekomstperspectief krijgt. Een risico is dat dit met minder financiële middelen moet worden gerealiseerd. Creativiteit, samenwerken en particuliere initiatieven zijn hierbij nodig.

Ondanks alle maatregelen van de regering is het probleem van armoede aanwezig en proberen we in deze beleidsnota een antwoord te vinden op de vraag hoe we de negatieve spiraal van armoede kunnen doorbreken. Hoe kunnen we het beleid zo inzetten dat de minima wordt gestimuleerd om iets te doen aan de eigen situatie en dat de gemeenschap zich verantwoordelijk voelt voor deze minima en ook ondersteuning biedt daar waar het nodig is?

Ons uitgangspunt hierbij is dat hulp altijd "tijdelijk" moet zijn, zo kort mogelijk en in samenhang moet worden bekeken. Als het kan, één hulpverlener die kennis heeft van hele situatie, die efficiënt en effectief als regisseur hulp kan inzetten. De eigen kracht van de hulpvrager en de sociale omgeving moet worden gezocht en geactiveerd. Als het kan blijft de gemeente op afstand, plaatselijke initiatieven worden gewaardeerd en gestimuleerd. De gemeente heeft hierbij een faciliterende en verbindende rol, moet partijen bij elkaar brengen. Levenslang afhankelijk zijn van financiële hulp biedt geen toekomstperspectief! De gemeente gaat niet op pad om voorzieningen te promoten; "kom naar de gemeente want je hebt recht op.....". Nee, de gemeente maakt de burger zelfstandig door goed te

informereren en zo nodig tijdelijk te ondersteunen. De gemeente wil voor haar inwoners zorgen door tijdelijk ondersteuning aan te bieden bij de zoektocht naar de spiraal omhoog.

ONDERZOEKEN EN CIJFERS

Onderzoek het “Armoedesignalement 2012”¹

Dit is een jaarlijks terugkomend onderzoek. De onderzoeksgegevens zijn gebaseerd op cijfers uit 2011. Er zijn landelijk ontwikkelingen te lezen die ook op onze gemeenten van toepassing zijn en richting kunnen geven aan de keuzes in deze nota. In deze nota worden ook recente cijfers genoemd in het hoofdstuk “Minimaregelingen Ridderkerk”.

Opvallende zaken uit het Armoedesignalement 2012

- Van de 7 miljoen huishoudens in 2011 moesten er 604.000 (8,7%) rondkomen van een inkomen onder de lage-inkomensgrens.²
- De armoede is in 2011 fors gestegen ten opzichte van een jaar eerder. De stijging is in alle risicogroepen terug te vinden, zoals bij eenoudergezinnen, bijstandsontvangers, niet-westerse allochtonen en alleenstaanden tot 65 jaar. Ramingen wijzen erop dat in 2012 en 2013 sprake zal zijn van een verdere toename.
- Een deel van deze groep heeft zelfs te weinig inkomen voor de meest noodzakelijke dingen, zoals voedsel en kleding. Anderen kunnen wel de basisbehoeften betalen, maar hebben geen geld om bijvoorbeeld lid te worden van een club of een keer erop uit te gaan. Deze mensen lopen het risico sociaal uitgesloten te worden en dit leidt tot slechtere ontwikkelingskansen.
- Kinderen in gezinnen met een lager inkomen hebben daarnaast een minder goede gezondheid en vertonen meer probleemgedrag. Eenoudergezinnen met uitsluitend minderjarige kinderen, niet-westerse allochtonen en mensen met een uitkering hebben een grote kans op armoede. Ouderen waren vroeger ook een risicogroep, maar hun welvaart is in het laatste decennium gestegen.

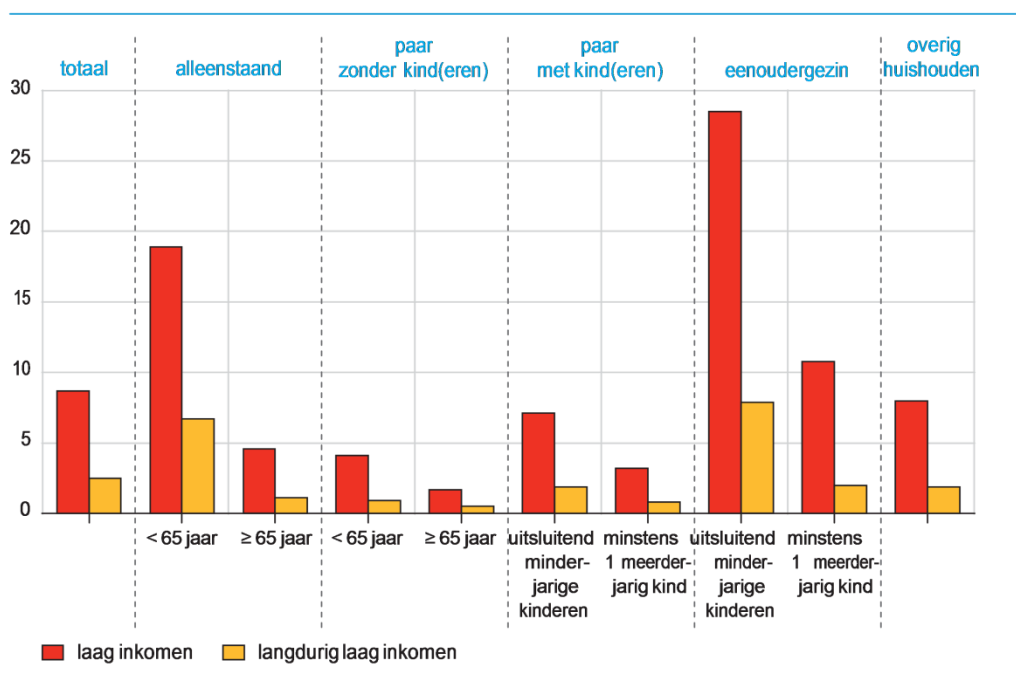
¹ Het Armoedesignalement 2012 maakt deel uit van een nieuwe informatiereeks over armoede en verschijnt in vervolg op de Armoedemonitor en het Armoedebericht, die in de jaren 1997-2008 door het CBS en het SCP gezamenlijk zijn uitgebracht. Cijfers over armoede zijn ook te vinden op Statline, de elektronische databank van het CBS (www.cbs.nl) en via de website van het SCP (www.scp.nl).

² Het CBS spreekt over armoede aan de hand van de lage-inkomensgrens, dit is een vast minimum koopkrachtniveau. Het SCP gebruikt ook soms de zogenoemde budgetbenadering, die uitgaat van minimaal noodzakelijke uitgaven voor basisbehoeften en sociale participatie.

KANS OP ARMOEDE: DE LAGE-INKOMENSGRENS

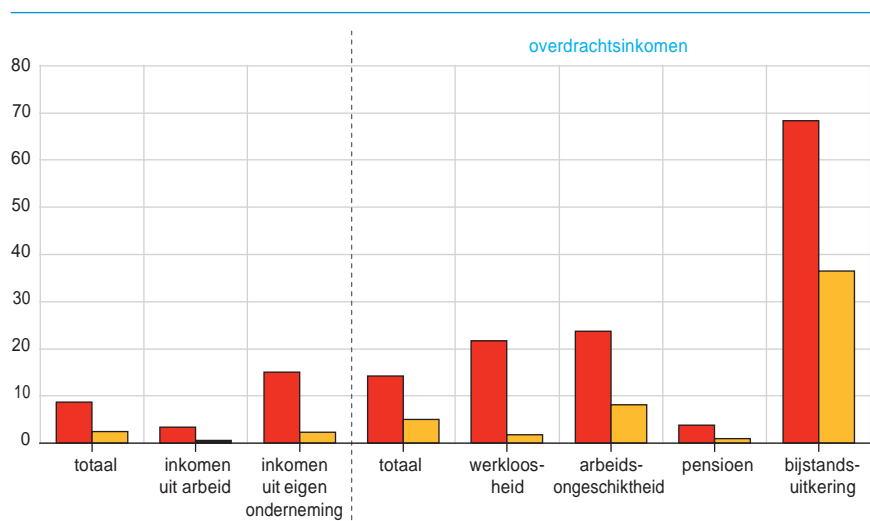
Figuur

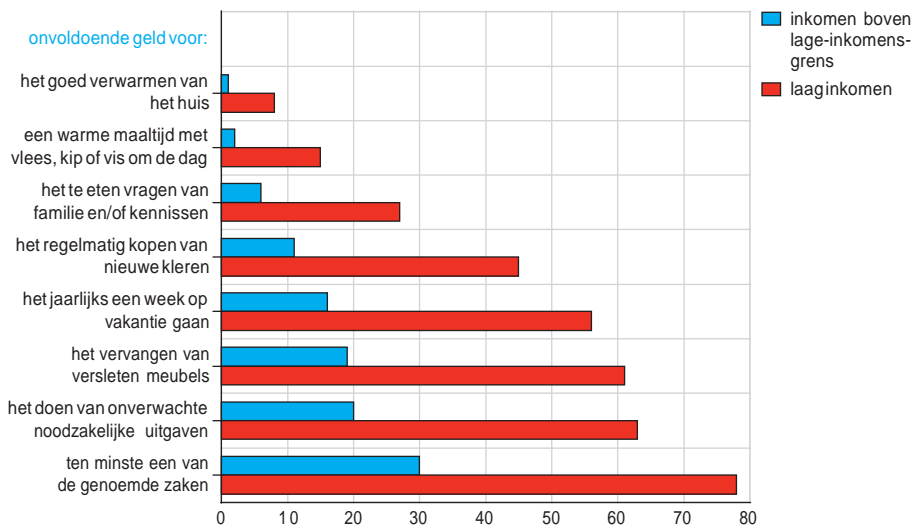
Huishoudens (langdurig)^a onder de lage-inkomensgrens, naar samenstelling van het huishouden, 2011
(in procenten, voorlopige cijfers)

KANS OP ARMOEDE: DE LAGE-INKOMENSGRENS

Huishoudens met (langdurig)^a een laag inkomen, naar voornaamste inkomensbron, 2011
(in procenten, voorlopige cijfers)

CONCLUSIES

Het aandeel vrouwen met kans op armoede is in 2011 8,1%, mannen 7,5%. De meeste vrouwen zijn dan 20 tot 39 jaar of 55 tot 64 jaar.

Vrouwen hebben een hogere kans op armoede dan mannen als ze zonder partner leven.

Ruim drie op de tien mensen met laag inkomen hebben een niet-westerse herkomst.

Ruim één op de vijf huishoudens met een laag inkomen heeft te maken met één of meer betalingsachterstanden.

Betalingsachterstanden komen in 2011 relatief het vaakst voor bij eenoudergezinnen en alleenstaanden met een minimum inkomen.

Van de een- oudergezinnen met een hoger inkomen hebben 14% betalingsachterstanden.

In 2012 heeft 7,5% van de huishoudens met een laag inkomen schulden. Dat is gestegen t.o.v. vorige jaren (in 2008 5,4%).

PROGNOSES

De laagste inkomensgroep krijgt steeds meer financiële problemen. Er is geen positieve toekomstverwachting bij deze groep, ook voor 2012 is de verwachting dat het nog slechter zal worden.

Pensioenontvangers hebben te maken met een flink koopkrachtverlies, voortkomend uit een onvolledige indexatie van het aanvullend pensioen, deze groep heeft vaak wel een financiële buffer.

Werkende armen, vormt een steeds omvangrijker deel van de armen in Nederland, sinds 2001 is hun aantal duidelijk sterker gestegen (+55%) dan het totale aantal armen (+33%).

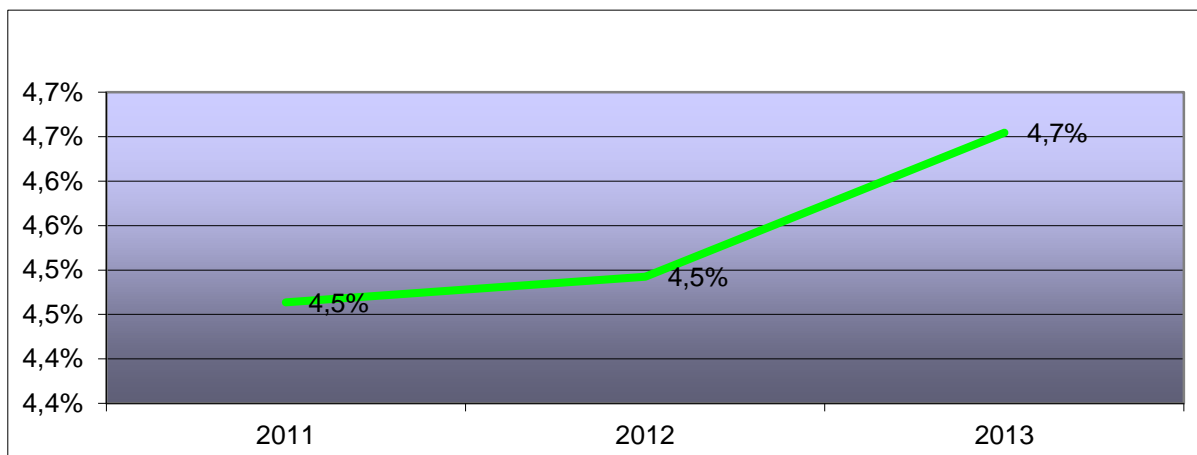

Vooral de zelfstandig ondernemers lopen risico: bijna 14% van deze beroepsgroep is arm, en hun aandeel binnen de categorie werkende armen is in tien jaar tijd gegroeid van 42% (in 2001) naar 51% (in 2011).

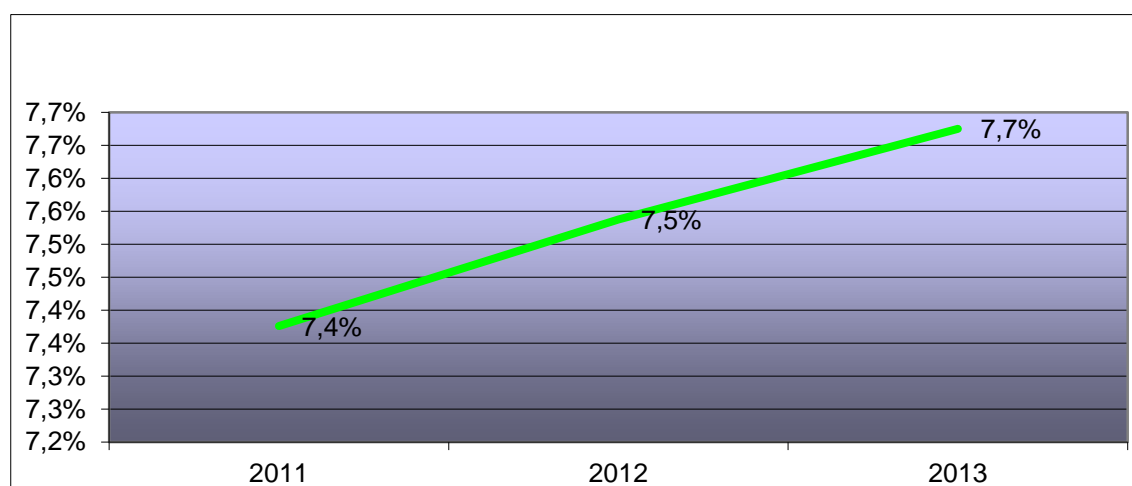
Lokale cijfers Ridderkerk van Stimulanz

Ridderkerk (cijfers 2011 met een prognose voor de jaren erna)

Percentage huishoudens met een inkomen tot 101% van het minimum

Percentage huishoudens met een inkomen tot 110 % van het minimum

	Aantal huishoudens met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum					
	101%	105%	110%	115%	120%	125%
Inkomen uit arbeid	160	190	240	270	320	380
Inkomen uit eigen onderneming	130	140	150	160	170	180
Uitkering werkloosheid	20	20	30	40	40	50
Uitkering ziekte/arbeidsongeschikt	40	60	80	110	130	150
Uitkering ouderdom/nabestaanden	260	400	620	920	1.270	1.600
Uitkering sociale voorzieningen	290	350	390	420	440	450
Overig overdrachtsinkomen	0	0	0	10	10	10
Totaal	900	1.160	1.510	1.930	2.380	2.820

Rapport “Armoede in perspectief” Ridderkerk 2012³

De gemeenteraad van Ridderkerk heeft in 2011 een motie (2011-77) aangenomen, waarin wordt verzocht om jaarlijks een nieuwe armoedemonitor te laten maken. In 2012 is er een uitgebreid onderzoek verricht en aangeboden aan de raad van Ridderkerk in oktober 2012; dit is het onderzoek “Armoede in Perspectief Gemeente Ridderkerk” verricht door BMC Advies Management. Dit onderzoek geeft aan dat een “integrale benadering” van de problemen noodzakelijk is. Er moet meer worden samengewerkt in de keten van hulpverlening. Ook moet er meer worden ingezet op de inzet van mensen uit de samenleving, zoals de vrijwilligers. De aanbevelingen komen overeen met de gestelde visie in dit document.

Hieronder worden de belangrijkste bevindingen en oplossingen uit het onderzoek op een rijtje gezet.

De oorzaken van armoede en isolement:

- Het is vaak een opeenstapeling van factoren die iemand vatbaar maakt voor financiële problemen en/of sociaal isolement (bijvoorbeeld ontslag, arbeidsongeschiktheid, scheiding, laaggeletterdheid, onvoldoende opleiding, etc.).
- Er lijkt ook een meer algemene oorzaak de kop op te steken, die sterk samenhangt met het sociale isolement van mensen die in armoede leven. Een aantal professionals noemt het gebrek aan sociale cohesie als een grote risicofactor voor armoede. Het netwerk ontbreekt sommigen om vroegtijdig financiële en niet- financiële hulp van familie, vrienden of burens te krijgen. Juist in de beginfase kan snelle hulp erger voorkomen en bekenden zijn hiervoor in principe de aangewezen persoon. Door de individualisering van de maatschappij en de grotere arbeidsparticipatie van vrouwen zijn traditionele gemeenschapsverbanden verwaterd, waardoor een sociaal vangnet voor sommigen ontbreekt. Dit komt nu neer op de professionele organisaties en de gemeente.

De gevolgen van armoede (overgenomen uit het rapport Armoede in perspectief):

- Uit onderzoek blijkt dat vooral ouderen en kinderen risico lopen op maatschappelijk isolement als gevolg van armoede. Bij ouderen vanwege de schaamte, bij kinderen kan het al zitten in het niet vieren van, of gaan naar, een verjaardagspartijtje omdat zij geen cadeau kunnen kopen, geen vriendjes over de vloer kunnen krijgen (schaamte), en ook in de beperkte mogelijkheden lid te worden van verenigingen.
- Er zijn ook psychische problemen bij armoede; de kinderen hebben vaak al vroeg stressvolle, gespannen, thuissituaties meegemaakt, wat het risico op problemen vergroot. Ouders en kinderen zijn soms boos, somber of wanhopig door het ontbreken van toekomstperspectief. Ook kan dit tot uiting komen in apathie. Dit uit zich in een zekere gelatenheid, “het is nu eenmaal zo”, of apathie in de vorm van “ik heb geen problemen en geen hulp nodig”. In deze negatieve gemoedstoestand wordt de ernst van de situatie ontkend wat tot gevolg heeft dat het de oplossing van het probleem in de weg staat.
- Gezondheidsklachten komen ook veelvuldig voor bij armoedesituaties. Door de psychische klachten, de langdurige stress, de zorgen, het slaapttekort en het ongezonde eten ontstaan de lichamelijke klachten als vanzelf.

³ BMC Onderzoek Ridderkerk “Armoede in beeld”, augustus - september 2012. De gemeenteraad van Ridderkerk heeft op 3 november 2011 de motie Ripmeester (2011-77) aangenomen waarin wordt verzocht te komen tot een jaarlijkse armoedemonitor. De laatste armoedemonitor (2009, uitgevoerd door KWIZ) geeft de cijfers weer van voor 2008.

Oplossingen voor de armoede:

- Een belangrijk element in de aanpak van armoede is dan ook een integrale benadering. Vanwege de multiproblematiek die in de meeste gevallen speelt (psychosociale, gezondheidsgerelateerde, justitiële of financiële), is inzet op één van deze gebieden onvoldoende om de situatie duurzaam te veranderen. Het tegelijk inzetten van hulpverlening op meerdere levensdomeinen heeft echter als risico dat de hulp niet goed op elkaar is afgestemd, waardoor te veel of te weinig hulp gegeven wordt en cliënten niet goed weten bij wie ze moeten zijn voor welke hulpvraag. Dit betekent dat een duidelijke regierol belegd moet zijn binnen de keten.
- Preventie van armoede begint vooral op het vlak van versterking van de arbeidsmarktpositie (door scholing, taalcursussen of andere re-integratietrajecten, maar ook het tegengaan van schooluitval), het vergroten van de financiële zelfredzaamheid (denk aan budgetcursussen en opvoedondersteuning voor ouders met weinig middelen), goede en laagdrempelige inkomensondersteunende maatregelen, hulp bij de administratie en sociale contacten stimuleren voor mensen die dreigen in een isolement te raken. Daarnaast is een efficiënte en effectieve schuldhelpverlening cruciaal. Schulden (ook kleine) blijken in de praktijk namelijk vergaande negatieve effecten te hebben; een neerwaartse spiraal als gevolg van boetes, rente en het aflossen door nieuwe schulden te maken.
- De gevolgen van armoede kunnen door de gemeente en ketenpartners deels tegengegaan worden door te zorgen voor voldoende participatie- en ontmoetingsmogelijkheden om sociale isolatie te verminderen, het versterken van netwerken voor informele zorg of ondersteuning en bij te dragen aan een (blijvend) goed functionerende “voedselbank” met gezonde voedselpakketten.
- Niet alle situaties zijn op te lossen, soms is stabilisatie het hoogst haalbare. Maar ook stabilisatie is belangrijk om ruimte en lucht te creëren zodat de persoon weer aan de toekomst kan gaan werken. Heldere, snelle en vriendelijke communicatie vanuit de betrokken instanties richting de burger is daarbij essentieel. Stabilisatie is ook belangrijk om escalatie van problemen te voorkomen.
- Er is wel een groep die uit de armoede kan ontsnappen. Door het versterken van persoonlijke vaardigheden, het begeleiden naar (vrijwilligers)werk en het wegnemen van andere belemmeringen (waar de bureaucratie en sommige wetten ook onder vallen), ontstaat een serieuze kans om de situatie duurzaam te verbeteren.
- Men is het er over eens dat het nodig is om het individu aan te spreken op de eigen verantwoordelijkheid, maar dat dit een kwestie van maatwerk moet zijn. Niet iedereen heeft de energie en vaardigheden om er op eigen kracht uit te komen. Het gaat er dan om mensen aan te spreken op gedrag dat hun situatie verslechtert, hen erop te wijzen dat zij de enigen zijn die hun leefniveau substantieel en structureel kunnen verbeteren en de mensen te stimuleren het eigen netwerk (indien aanwezig) aan te spreken. Een deel van de mensen zal na de eerste hobbels genomen te hebben (al dan niet onder begeleiding) hun eigen weg in positieve zin vervolgen.
- Er is een groep minima die het moeilijk heeft. Dat is de groep die meer dan de maximale inkomensgrens (110%) verdient om in aanmerking te komen voor minimaregelingen, maar ieder dubbeltje om moet draaien. Deze groep is groter geworden sinds de inkomensgrens voor de gemeentelijke regelingen is verlaagd naar 110% van het wettelijk sociaal minimum (is wettelijk voorgeschreven in de WWB). Een meer graduele toekenningsmethodiek kan de oplossing zijn. In Ridderkerk is dit “maatwerk”, als er dringende individuele omstandigheden zijn kan er wel bijzondere bijstand worden verstrekt.
- De groep ouderen in Ridderkerk met een minimum inkomen is aan het toenemen, deze groep heeft eigen specifieke problemen (sociaal isolement, eenzaamheid, meer medische kosten).
- Het daadwerkelijk tellen van het aantal huishoudens dat in armoede leeft is onmogelijk.

Langdurig leven op het minimum zal leiden tot het ontbreken van reserves voor noodzakelijke uitgaven.

- Een van de mogelijke oorzaken van de overerfbaarheid van armoede is het gebrek aan voorbeeldfiguren voor kinderen uit arme gezinnen. Door het in contact kunnen komen (via school, verenigingen, et cetera) met andere kinderen die niet in armoede leven, komen kinderen in aanraking met positieve voorbeelden.
- De kracht van informele zorg (zowel vanuit het eigen netwerk als in enig georganiseerd verband, zoals vrijwilligerswerk) is dat het de flexibiliteit heeft om buiten de hokjes en kaders te treden van de formele ondersteuning. Dat iets uit eigen beweging gebeurt, kan als een ontzettende opluchting worden ervaren door de 'hulpbehoevende' (en niet vanuit wet- en regelgeving).

Doelgroepen en factoren die armoede bevorderen

Doelgroep	Belangrijkste risicofactoren voor armoede
1. Ouderen	Onvolledige AOW, sociaal isolement, schaamte, gevolgen bezuinigingen van diverse regelingen (WMO, AWBZ).
2. (Niet-westerse) allochtonen	Taalachterstand, lage opleiding, minder goede kansen op arbeidsmarkt, onvolledige AOW. Bij vluchtelingen; vanaf de start is er een schuld voor de inrichtingskosten.
3. Eenoudergezinnen	Grotere zorgtaken, instabiele gezinssituatie, stress in gezin, inkomsten/uitgaven uit balans, verminderde participatie
4. Kinderen in minimahuishouden	Stress in gezin, onzeker inkomen, verminderde participatie, ontbreken voorbeeldfiguur bij ouders.
5. Mensen in de bijstand	Soms langdurig laag inkomen, geen reserves voor noodzakelijke uitgaven.
6. Werklozen	Plotseling daling inkomsten en te hoge uitgaven.
7. Zelfstandige ondernemers	Wisselend inkomen, geen recht op minima regelingen en schuldhulpverlening, economische situatie, weten de wettelijke regeling Bbz vaak niet te vinden.

Uitwerking van Motie 2011- 77

In deze motie is besloten om jaarlijks een “Armoedemonitor” te laten uitvoeren om zo inzicht te krijgen in de ontwikkeling van armoede in onze gemeente. Vergelijking met andere jaren is dan mogelijk. Ter uitvoering van de motie is er in 2012 het hierboven genoemde onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gebruikt voor het opstellen van deze nota. Het laatste onderzoek is heel anders van opzet geweest dan de Armoedemonitor die dateerde van 2009. Het is daarom moeilijk om een vergelijking te maken van de ontwikkelingen op het gebied van armoede. In 2013 is er geen onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek uit 2012 biedt voldoende informatie om het armoedebeleid vorm te geven.

Hoe nu verder met de jaarlijkse monitor

In verband met de uitvoering van de motie staan we voor de vraag hoe we nu verder gaan met het uitvoeren van een jaarlijks onderzoek. Het onderzoek uit 2012 heeft € 25.000 gekost. Dit onderzoek was erg uitgebreid en gaf meer informatie dan het cijfermatige onderzoek uit 2009. Nadeel van deze onderzoeken is dat niet actuele cijfers gegevens kunnen worden over het aantal minima en de opbouw van de minima in de eigen gemeente. De cijfers zijn altijd gegevens van ongeveer één of twee jaar terug. Deze cijfers zijn ook gratis te verkrijgen via diverse organisaties; de “kernkaart” van het ministerie, via Stimulansz en niet te vergeten uit onze eigen organisatie. Als het gebruik van de regelingen voor minima goed wordt gemonitord in onze administratie en de bestanden in de gemeente goed worden gekoppeld en vergeleken, kan er ook zonder kostbaar onderzoek informatie worden gegeven over de ontwikkeling van armoede in onze gemeente. Landelijke ontwikkelingen worden regelmatig beschreven in verschillende onderzoeken. In deze nota worden een aantal van deze onderzoeken aangehaald en gebruikt als input voor deze nota.

Het voorstel is dan ook om het gebruik van armoederegelingen goed te monitoren en jaarlijks te rapporteren aan de raad. In het jaarlijks “Verslag Uitvoering Armoedebeleid” worden de resultaten van de actiepunten meegenomen en kunnen er nieuwe actiepunten worden benoemd. In 2014 zal in BAR verband een goede monitoring van het gebruik van de regelingen worden opgezet, na afronding van het jaar 2014 kan er een verslag worden opgemaakt. Het eerste verslag zal dan in het eerste kwartaal 2015 aan de raad worden aangeboden. Hiermee is het opvragen van een jaarlijkse monitor niet nodig, de cijfers kunnen jaarlijks worden opgehaald uit de landelijke databanken.

TERUGBLIK ARMOEDEBELEID TOT NU TOE

3.1 Wat waren de doelstellingen vanaf 2007 tot nu toe?

De ambitie in 2007 was om burgers te activeren, om het bereik en het gebruik van voorzieningen te vergroten en om een toekomstperspectief te bieden waarmee de zelfredzaamheid van de burgers zou worden vergroot. Kwetsbare doelgroepen zoals kinderen, jongeren, ouderen en niet-westerse allochtonen, moesten worden ondersteund. Deze uitgangspunten waren gebaseerd op het onderzoek van het Kenniscentrum Welzijn, Inkomen en Zorg (KWIZ) in 2007 naar de inkomenspositie van de minima in Ridderkerk.

Op verschillende gebieden is er hard gewerkt aan het activeren van burgers. De resultaten zijn nog niet helemaal naar wens, daarbij kwam ook een langdurige economische crisis die heeft gezorgd voor een negatieve ontwikkeling. Op dit moment stijgt de werkloosheid en zijn er nog nooit zoveel mensen aangemeld bij schuldhulpverlening. De lokale cijfers laten ook zien dat de groep met een minimum inkomen is gestegen.

3.2 Wat is er wel bereikt?

- **Versimpelen van de aanvraagprocedure**
Het merendeel van de aanvraagformulieren wordt verzorgd door Uitgeverij SDU. Het “snelloket” is ingevoerd in 2007 om de procedure te versnellen. Via dit loket kon voor bepaalde kosten op simpele wijze met een eenvoudig aanvraagformulier bijzondere bijstand worden aangevraagd. De besluitvorming kon ook relatief snel plaatsvinden. Dit loket is inmiddels afgeschaft, omdat burgers geen aanspraak meer kunnen maken op vergoeding van medische kosten (bijvoorbeeld pedicure of orthopedische schoenen) die via dit loket aangevraagd konden worden. Bijzondere bijstand is maatwerk geworden en daarbij is persoonlijk contact noodzakelijk. Ook is bereikt dat er een antwoordnummer is ingevoerd waardoor de burger zonder kosten informatie naar de gemeente kan sturen.
- **Verbeteren van de efficiëntie en communicatie met betrekking tot de aanvraagprocedure**
Er zijn de afgelopen jaren vele nieuwsbrieven en folders naar de bij ons bekende minima gestuurd. Ook is het “Huishoudboekje” professioneel uitgevoerd, de teksten en lay-out zijn door een bureau gemaakt. (voor zowel Ridderkerk als Albrandswaard). Dit boekje diende echter elk jaar vernieuwd te worden wat grote kosten met zich meebracht en is om deze reden afgeschaft per 2012. Er wordt nu gebruik gemaakt van de website “Recht op” en er worden in 2012 brochures uitgegeven over diverse miniregelingen. In juni 2013 zijn er 1500 koffertjes voor de minima gemaakt, een initiatief van het klantenplatform, gefinancierd door de gemeente. In de koffers zit veel informatie over allerlei onderwerpen en tegoedbonnen van de tweedehandswinkel. Het koffertje is een groot succes, de koffers zijn in een paar weken tijd “uitverkocht”.
- **Formulierenbrigade**
De Formulierenbrigade biedt hulp bij het invullen van diverse formulieren en heeft eigen faciliteiten gekregen (bureau, telefoon, lades, laptop met internettoegang).
- **Andere organisaties die hulp bieden**
De stichting Karaat (voorheen SWOR Stichting Welzijn Ouderen Ridderkerk) biedt hulp aan de oudere burger van Ridderkerk. Dit is een belastingsservice, hulp bij thuisadministratie, spreekuur voor vragen, organiseren activiteiten en nog vele andere zaken. In Ridderkerk zijn er ook sociaal raadsliden die wekelijks een druk spreekuur bemannen voor allerlei juridische vragen. Burgers van Ridderkerk kunnen hier kosteloos gebruik van maken. De raadsliden zijn in dienst bij Vivenz. De kosten worden betaald uit het minimebeleid.

- **Bestandskoppeling van de gemeentelijke belastingen Ridderkerk**
 Bestaande informatie wordt efficiënter ingezet, waaronder informatie verkregen uit bestandskoppeling van de gemeentelijke belastingen. In nota 2007 is beschreven dat deze werkwijze al is ingezet en goede resultaten heeft geboekt. Dit zou zich uiten in meer aanvragen van inkomensondersteunende maatregelen. De samenwerking met de afdeling belasting is in 2012 sterk verbeterd, er wordt wederzijds informatie gegeven aan de klant. Er wordt niet zonder overleg beslag gelegd op de uitkering bij betalingsachterstanden. Het kwijtscheldingsformulier van de afdeling belastingen is in samenwerking opgesteld.

- **Preventieactiviteiten Schuldhelpverlening**
 Jaarlijks worden er preventie activiteiten aangeboden door de schuldhulpverlener PLANgroep, dit is een onderdeel van het contract. Zo zijn er bijvoorbeeld puinruimdagen, waarbij de klant wordt geleerd hoe de administratie te organiseren. Een andere activiteit is voorlichting op scholen. Ter voorkoming van schulden is er een convenant met het Woningbedrijf in Ridderkerk. Er wordt gewerkt aan een convenant met de water- en energieleverancier Signalen die binnenkomen van betalingsachterstanden van bijvoorbeeld de zorgverzekering worden door de regisseur schuldhulpverlening bekeken. De betreffende klanten worden benaderd met de vraag of er hulp nodig is. Er wordt ook veel aandacht besteed aan het begeleiden en werven van vrijwilligers voor de schuldhulpverlening. Er is subsidie vertrekt voor het project “schuldhulpmaatjes”. Eind 2013 zal er een evaluatie plaatsvinden op het contract met PLANgroep en het beleid van de schuldhulpverlening. Ook vindt er eind 2013 een onderzoek plaats van de rekenkamer Ridderkerk.

- **Stimuleren van inkomensondersteunende maatregelen**
 De inkomensondersteunende maatregelen en de toegang tot deze maatregelen moesten nóg meer gepromoot worden. Het BMC onderzoek laat zien dat veel theoretische suggesties al in de praktijk worden uitgevoerd, zoals het vereenvoudigen van de aanvragen, het deelnemen aan de website “Recht Op”, het koppelen van gemeentelijke bestanden en het ondersteunen van burgers via bijvoorbeeld de Formulierenbrigade. Het vervangen van het Huishoudboekje door de website “Recht op” heeft tot gevolg gehad dat er folders zijn gemaakt over de diverse voorzieningen. Niet alle minima kunnen beschikking over of omgaan met een computer met internetverbinding. Al deze activiteiten hebben niet geleid tot meer aanvragen. De mensen die de weg al weten vragen de voorzieningen wel aan, er blijft een groep die we niet bereiken. Wellicht is dit ook een bewuste keus van mensen die het zelf willen redden of zich schamen.

- **Samenwerking met Opnieuw en CO**
 Deze samenwerking heeft geleid tot win-win situatie. Er zijn werklozen aan de slag gegaan bij Opnieuw en Co in het kader van werkervaring. Maar ook is Opnieuw en Co voor veel klanten een goed alternatief als er meubels, apparaten of andere zaken moeten worden aangeschaft. De lening die verstrekt wordt bij het vervangen of aanschaffen van duurzame gebruiksgoederen kan zo laag mogelijk worden gehouden. De klant is immers niet gebaat bij een hoge schuld.
 - **Acties kinderen**
 In 2012 en 2013 zijn er diverse acties geweest voor de kinderen van de minima. Jaarlijks mogen de kinderen van de minima gratis meedoen aan de Greensparade, worden er kaartjes uitgereikt als de schaatsbaan er is en in 2013 zijn er diverse zomeractiviteiten vergoed voor de kinderen van de minima.

 - **Kledingbank**
 De gemeente heeft in 2013 de oprichting van de Stichting Kledingbank gesteund door het geven van een initiatiefsubsidie. Via de kledingbank zal er gratis kleding worden gegeven aan de minima die het nodig hebben.

- **Armoede conferentie 2010**

In 2010 is naar aanleiding van de armoedeconferentie een “Convenant Armoedebestrijding Ridderkerk” ondertekend door het bestuur en partners uit het veld.

Hierin is afgesproken:

- Verbeteren van gebruik gemeentelijke regelingen maatschappelijke zorg- en welzijnsvoorzieningen;
- Het signaleren van en adviseren over het functioneren van regelingen en voorzieningen;
- Armoedebestrijding een structureel onderdeel maken van zorg- & welzijnsorganisaties;
- Samenwerking vergroten tussen organisaties en gemeente in alle sectoren;
- Kennis verzamelen en uitwisselen over armoede en armoedebestrijding.

De ondertekenaars vonden de bestrijding van armoede een gezamenlijke taak van overheid, samenleving en bedrijfsleven. In mei 2011 is er een vervolg gekomen op de armoedeconferentie. Ook is er een “vrouw en geld café” georganiseerd in oktober 2011. De afspraken uit het convenant hebben geen concreet vervolg gehad. Op onderdelen is er vanuit de gemeente en vanuit de partners wel gewerkt aan de doelen, maar dit is niet op een manier gebeurd die allen voor ogen hadden. Iedere organisatie is bezig op zijn eigen terrein en soms raken de velden elkaar. Samenwerken op verschillende terreinen zal in de toekomst een veel grotere rol gaan spelen. Alleen zo kunnen we een klant integraal helpen om uit de spiraal van armoede te komen en te blijven. Dit willen we niet bereiken door het organiseren van een grote conferentie, maar door het maken van concrete afspraken met verschillende lokale partijen vanuit de diverse gemeentelijke beleidsvelden (zorg, gezondheid, onderwijs, participatie etc.)

Maatregelen vanuit het Rijk in 2012 werken belemmerend

In 2012 zijn er drastische maatregelen genomen door het Rijk waaronder het dwingend vaststellen van de groep die ondersteund mag worden met miniregelingen. Was dit in de jaren ervoor een beleidskeuze van de gemeente, in 2012 werd dit dwingend opgelegd tot de groep met een inkomen niet hoger dan 110% van de bijstandsnorm. Hierdoor is doelgroep flink ingeperkt. Meer maatregelen staan ons nog te wachten in 2013 en 2014. Daarover meer in het volgende hoofdstuk van deze nota.

ONTWIKKELINGEN 2013 EN VERDER

Maatregelen vanuit het Rijk de komende jaren

Op dit moment zijn er nog diverse wetten in de maak, die van invloed zullen zijn op de minima. Veelal is er een versobering van de inkomensvoorziening en een aanscherping van de verplichtingen. We moeten langer blijven werken en kunnen steeds minder terugvallen op voorzieningen. Daar zijn de hieronder genoemde wetswijzigingen op gericht. Dit kan gezien worden als een verslechtering voor de minima, maar het kan ook gezien worden als een goede stimulans om toch aan het werk te gaan. Werken is immers de beste manier om uit een spiraal van armoede te geraken.

- ✚ Hervorming kindregelingen; Wetsvoorstel hervorming kindregelingen (kosten van kinderen, kinderbijslag en kindgebondenbudget, incl. fiscale maatregelen en WTOS) verwachte ingangsdatum 1 juli 2014.
- ✚ Wijzigingen Algemene Ouderdomswet; Wetsvoorstel wijziging AOW (partnertoeslag) verwachte ingangsdatum 1 januari 2015.
- ✚ Wetsvoorstel wijziging AOW (Wetsvoorstel geleidelijk afschaffen partnertoeslag AOW voor mensen met hoogste inkomen), verwachte ingangsdatum 1 januari 2015.
- ✚ Wetsvoorstel maatregelen op WWB-terrein en overige SZ-wetten (kostendelersnorm, samenwoonnorm, bijzondere bijstand, langdurigheidstoelage, algehele arbeids- en re-integratieplicht en naleving, alsmede vergroting activerende werking), verwachte ingangsdatum 1 juli 2014.
- ✚ Wetsvoorstel wijziging Algemene Nabestaanden Wet, verwachte ingangsdatum 1 juli 2014
- ✚ Wetsvoorstel werken na de AOW-gerechtigde leeftijd, verwachte ingangsdatum 1 juli 2014
- ✚ Participatiewet verwachte ingangsdatum 1 januari 2015, deze wet gaat de WWB en gedeeltelijk de WAJONG vervangen.
- ✚ Afschaffen onderdelen Wet Tegemoetkoming chronisch zieken (Wtcg), compensatie eigen risico (CER), en aftrekmogelijkheden ziektekosten belastingdienst. Hiervoor in de plaats komt er een maatwerkvoorziening die de gemeente mag gaan uitvoeren. Naar verwachting per 1 januari 2014. Het budget (oplopend tot ruim € 700 miljoen) wordt overgeheveld naar het brede sociale domein. Gemeenten krijgen beleidsvrijheid bij de uitvoering: via de Wmo ter compensatie van beperkingen dan wel via de bijzondere bijstand als directe inkomenssteun. De overheveling van deze regelingen is feitelijk de vierde grote decentralisatie. Eind 2013 komt het ministerie met een handreiking.
- ✚ Maatwerkvoorziening Chronisch Zieken
Het kabinet introduceert een maatwerkvoorziening ter vervanging van de compensatie eigen risico (CER), de aftrek specifieke zorgkosten in de inkomstenbelasting en de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg). Het budget (oplopend tot ruim € 700 miljoen) wordt overgeheveld naar het brede sociale domein. Gemeenten krijgen beleidsvrijheid bij de uitvoering; via de Wmo ter compensatie van beperkingen dan wel via de bijzondere bijstand als directe inkomenssteun. De impact op gemeentelijk armoedebeleid is hiermee fors: gemeenten staan nu voor de keuze hoe zij het totale budget voor de chronisch ziekenregelingen gaan omvormen tot een voorziening en/of een inkomensregeling. Hierbij is overigens de omvang van de financiële middelen een aandachtspunt: het huidige landelijke budget wordt bij overheveling gehalveerd, daarnaast is ergens tussen Regeerakkoord en de maartbrief het totale budget van € 760 miljoen teruggebracht tot € 700 miljoen.

In het najaar komt het ministerie met een handreiking voor gemeenten. Als deze handreiking er is zal er apart beleid voor worden geschreven.

DOELGROEP EN ROL VAN DE GEMEENTE

Wat is de doelgroep

Als er gesproken wordt over de doelgroep voor het armoedebeleid wordt er al snel een relatie gelegd met het inkomen. De “armen” hebben een inkomen op of rond het minimumniveau. Dit is ook de doelgroep die de gemeente probeert te vinden en te informeren over minimaregelingen. Vooral de burgers met een uitkering zijn bekend bij de gemeente. We weten dat er ook Ridderkerkers in armoede leven die een hoger inkomen hebben. Mensen met schulden, zelfstandigen die het hoofd nauwelijks boven water kunnen houden, ouderen die vaak hoge medische kosten hebben en het pensioen zien dalen. We spreken anno 2013 ook van “werkende armen”. Vooral de eenoudergezinnen blijken het moeilijk te hebben.

De doelgroep is daarom zeer divers en komt uit alle lagen van de bevolking. We kunnen stellen dat de doelgroep voor het armoedebeleid niet alleen bestaat uit minima, maar ook uit mensen met een hoger inkomen die het zelf niet meer redden, die geen uitweg zien, die schulden hebben, die dreigen buitengesloten te worden en die psychische problemen hebben. Ook de kinderen van ouders met financiële problemen vormen een belangrijke doelgroep voor het armoedebeleid, leven in armoede kan gevolgen hebben voor de toekomst van de kinderen.

De gemeente kan niet alle problemen oplossen. Gelukkig zijn er veel partners die hier aan meewerken, zijn er vrijwilligers die in Ridderkerk goed werk verrichten, zijn er kerken die mensen opvangen.

Gezamenlijk kunnen we ons inzetten voor de mensen die het zelf niet redden, kunnen we proberen de eigen kracht te hervinden zodat er een duurzame weg uit de cirkel van armoede gevonden wordt. We geven hierbij liever geen vis maar een hengel. Maatwerk en samenwerken zijn hierbij de sleutelwoorden. Het zijn woorden die omgezet moeten worden in daden.

Inkomensgrenzen en de doelgroep

De afgelopen jaren is keer op keer geprobeerd de “armen” binnen de gemeentegrens te vinden. Dit gaat erg moeizaam. Niet iedereen met een minimum inkomen heeft ondersteuning nodig en niet iedereen wil geholpen worden. En als er wel hulp nodig en gewenst is maar het inkomen net iets hoger is dan het ministerie heeft voorgeschreven kan er soms geen ondersteuning worden geboden. De gemeente krijgt enerzijds de opdracht en de financiële middelen van het ministerie om ondersteuning te organiseren maar wordt anderzijds beperkt in de manier waarop de hulp geboden kan worden. Het ministerie ziet dit steeds meer in en geeft dat ook toe. Er zijn maatregelen aangekondigd die de gemeente meer handelingsvrijheid moet gaan bieden. De wetswijzigingen worden verwacht eind 2013 en zullen nauwlettend worden gevolgd.

Rol van de gemeente volgens het ministerie

Het ministerie verwacht dat private partijen ook een rol zullen gaan nemen in het bestrijden van armoede en het voorkomen van schulden. Bedrijven moeten werk gaan bieden (ook aan gedeeltelijk arbeidsongeschikten). De gemeente moet gaan samenwerken met veel partijen zoals de voedselbank, woningcorporaties en zorgverzekeringen en moeten hierbij inzetten op preventie. Preventie kan door het afsluiten van convenanten met verhuurders, water- en energieleveranciers, het controleren en hanteren van de juiste beslagvrije voet, signalen van betalingsachterstanden in een vroeg stadium

oppakken. Speciale aandacht vraagt het ministerie voor de zorgkosten. Achterstand in de betaling van de zorgverzekering moet worden voorkomen. Dit is belangrijk voor de gezondheid van de klant en ter voorkoming van een boete en de gedwongen incasso (bronheffing). De gemeente heeft bij al deze taken een verbindende rol. De schuldhulpverlening is vanaf 1 juli 2012 een plicht van de gemeente, dit is vastgelegd in de Wet Schuldhulpverlening.

Wat voor rol wil de gemeente zelf?

Het is een uitdaging voor de gemeente om het armoedebeleid gestalte te geven door de mogelijkheden van de wet goed te benutten en in te zetten op een integrale, gekantelde hulpverlening waarbij maatwerk en samenwerken zeer belangrijk is. De werkende armen en de kinderen van de minima krijgen in deze beleidsnota extra aandacht. De vrijwilligers, de mensen in de wijk en de uitkeringsgerechtigden die iets terug willen doen voor de uitkering zijn van groot belang voor de toekomst. Ook de kerken, organisaties en externe partijen spelen een belangrijke rol bij de armoedebestrijding. Deze ontwikkeling is ook te zien in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). De prestatievelden in de huidige wet worden in de toekomst vervangen door de onderstaande drie doelen:

1. Het bevorderen van sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld;
2. Het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen, zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving;
3. Het bieden van opvang (maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg vallen hieronder).

De gemeente kan hierbij een verbindende rol vervullen en de partijen bij elkaar brengen. Er moeten locaties in de wijken worden gezocht waar verschillende partijen samenkomen. Een plek waar burgers, bedrijfsleven, hulpverleners, vrijwilligers, scholen en andere organisaties elkaar kunnen ontmoeten. Het wijkgericht werken is absoluut een must.

Er zijn heel veel veranderingen gaande in het maatschappelijke veld. Deze nota moet daarom geen statisch document zijn met nauwkeurige vaststaande omschreven doelen. Het is cruciaal is om bij het minimabeleid de ruimte te hebben om in te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. Denk hierbij ook aan de decentralisaties van de jeugdzorg en AWBZ. Deze ontwikkelingen zullen ook van invloed zijn op de positie van de minima. De rol van de gemeente wordt enorm breed en biedt zo ook kansen om de mens achter de hulpvraag echt te leren kennen. In de toekomst kan er worden samengewerkt op een heel breed terrein. De naam van deze nota geeft aan welke rol de gemeente wil nemen.

JE KUNT HET ZELF, KOM IN BEWEGING, WIJ WILLEN JE DAARBIJ HELPEN!

SPECIALE DOELGROEPEN

Kinderen

De hieronder genoemde onderzoeken geven een bron van informatie over hoe het gaat met kinderen, hoe ze het zelf ervaren en hoe ze geholpen kunnen worden.

Onderzoeken gericht op kinderen

a) Armoede Signalement 2012

Meer arme kinderen...

In 2011 verkeerden 359.000 kinderen van 0-17 jaar in een huishouden met een minimum inkomen. Dat zijn er 57.000 meer dan in het jaar ervoor. Het armoederisico was bij kinderen in 2011 beduidend groter dan onder de bevolking als geheel (11% tegenover 7%). Terwijl minderjarigen een vijfde van de bevolking uitmaken, is een op de drie armen jonger dan 18 jaar. Het armoederisico is bij kinderen van 12-17 jaar minder groot dan bij de jongere groep.

b) Onderzoek van Unicef “Kinderrechten in Nederland 2008-2012”

Nederland scoort het hoogst wat betreft het welzijn van kinderen. De onderzoekers keken naar materiële rijkdom, gezondheid en veiligheid, onderwijs, gedrag en risico's en huisvesting en woonomgeving. Op drie van de vijf onderdelen scoort Nederland het best. Nederlandse kinderen hebben bijvoorbeeld het minst vaak overgewicht, ontbijten goed en de meeste kinderen drinken geen alcohol. Nederland scoort wat minder goed op het gebied van babysterfte en cannabisgebruik. Kanttekening hierbij is dat er cijfers zijn gebruikt uit 2009.

Tegelijk laten cijfers van het CBS zien dat ruim één op de tien minderjarige kinderen in ons land opgroeit in armoede. En dit aantal neemt alleen maar toe door de voortdurende economische crisis. Vooral kinderen in eenoudergezinnen en kinderen van niet-westerse allochtone herkomst in de provincies Zuid-Holland en Groningen hebben kans op te groeien in armoede. De Kinderombudsman heeft de afgelopen tijd veel meldingen binnen gekregen bij het meldpunt voor kinderen in armoede. Verder zijn er nog de volgende conclusies:

Uit het onderzoek Unicef

- *Vergeleken met andere ontwikkelde landen, kent Nederland een vrij hoge zuigelingensterfte. Ook pesten en vechten Nederlandse kinderen relatief veel. Maar Nederlandse kinderen blijken het minst arm en hebben het minste overgewicht, al eten ze relatief weinig fruit. Op onderwijs scoort Nederland het hoogste ter wereld.*
- *Bij de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting staat volgens de Nederlandse overheid het vergroten van arbeidsparticipatie voorop. Maar het hebben van werk garandeert niet altijd een weg uit de armoede. Uit het Armoedesignalement van het Sociaal en Cultureel Planbureau uit 2010 blijkt dat de totale groep armen voor 59 procent bestaat uit personen die behoren tot een huishouden waarbij inkomen uit arbeid de voornaamste inkomensbron is.*

Aanbevelingen Unicef

- *Blijf onderzoek doen naar de gevolgen van armoede op kinderen. Ontwikkel daarbij een allesomvattende set van indicatoren om de gevolgen van armoede op kinderen te kunnen meten. Betrek ook kinderen uit minder zichtbare groepen zoals niet gedocumenteerde kinderen. Neem de mening van kinderen uit arme gezinnen mee in het onderzoek.*
- *Voer een landelijk armoedebeleid in met specifieke aandacht voor de gevolgen van armoede voor kinderen. Besteed daarbij specifieke aandacht aan kinderen die al langer dan twee jaar onder de armoedegrens leven.*
- *Verbeter de hulp aan kinderen uit arme gezinnen; geef kinderen inspraakrecht in de hulpverlening; voorzie kwetsbare groepen zoals werkende armen van hulp; zorg voor gecoördineerde hulp: één plan per gezin.*
- *Beperk het risico van jongeren om dakloos te raken door gezinnen te ondersteunen, door aansluitende hulp en huisvesting met gemeenten te regelen voor jongeren die een jeugdzorginstelling of een justitiële jeugdinrichting verlaten en door een regeling voor schuldhulpverlening te treffen die jongeren in staat stelt schulden af te lossen.*
- *Geef jongeren die niet op ouders kunnen terugvallen het recht op een bijstandsuitkering.*
- *Erken het recht van niet gedocumenteerde ouders op kinderbijslag.*

c) Onderzoek Kinderombudsman “Kinderen in Armoede” juni 2013⁴

Uit het onderzoek Kinderombudsman

- *Het algemene armoedebeleid van veel gemeenten is gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie door financiële ondersteuning. Dit beleid is vooral gericht op uitkeringsgerechtigden, terwijl er juist nu ‘nieuwe’ groepen bij komen met financiële problemen. Voorbeelden zijn zzp’ers, werklozen, mensen met schulden. Veel gemeenten hebben deze burgers en hun kinderen vaak nog niet op hun netvlies. Gemeenten missen ook wettelijke mogelijkheden om op een goede manier de nieuwe groepen te ondersteunen en het armoedebeleid in te vullen. Zo krijgen de gemeenten van de rijksoverheid een budget voor inkomensbeleid voor mensen met een inkomen tot 110% van het sociale minimum.*
- *Uit het onderzoek blijkt dat de ondersteuning van de diverse onderdelen van de levenssituatie van kinderen in armoede belegd is bij verschillende beleidsafdelingen van een gemeente. De interne samenwerking om tot een integrale aanpak voor kinderen te komen is cruciaal, maar dat vindt nog weinig plaats.*

⁴ Op 20 september 2010 heeft de Tweede Kamer de Wet Kinderombudsman aangenomen. De Kinderombudsman is ondergebracht bij het instituut van de Nationale ombudsman en hij legt verantwoording af aan de Eerste en Tweede Kamer. Hij heeft onder andere de volgende taken:

- Het adviseren van de regering en het parlement over wetgeving en het beleid die de rechten van jongeren raken.
- Het informeren en voorlichten over de rechten van kinderen.
- Het behandelen van klachten, niet alleen over overheidsinstanties, maar ook over andere organisaties met een relevante taak op jeugdgebied (zoals scholen, kinderopvang, jeugdzorg en ziekenhuizen).
- Het doen van onderzoek naar mogelijke schendingen van kinderrechten in Nederland.

In april ging 2011 de langverwachte Kinderombudsman eindelijk aan de slag.

- *Het monitoren of de voorzieningen de rechthebbende minima en hun kinderen bereiken, gebeurt of niet of halfslachtig. Omdat maar voor een deel van de voorzieningen bekend is wie er gebruik van maakt. Verder is het vaak onduidelijk of het geld dat aan de ouders wordt verstrekt wel bij de kinderen terechtkomt.*
- *Een van de belangrijkste resultaten uit het onderzoek is dat kinderen in nog maar heel weinig gemeenten zelf invloed hebben op het beleid (4,6%). Gemeenten blijken niet goed te weten hoe ze dit moeten aanpakken. Het ontbreekt ze aan handvaten om vorm te geven aan beleidsparticipatie van kinderen in armoede.*

Aanbevelingen Kinderombudsman

- *Het is van groot belang dat gemeenten een armoedebeleid ontwikkelen dat specifiek gericht is op kinderen, gezien het feit dat 1 op de 9 kinderen in armoede leeft. Dit specifieke beleid zal op een directe manier effectief moeten zijn voor kinderen in armoede, waardoor beschikbare hulp rechtstreeks beschikbaar komt aan kinderen die nu nog geen levensstandaard hebben die toereikend is voor een goede lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en sociale ontwikkeling. Slechts enkele gemeenten voeren een armoedebeleid specifiek gericht op kinderen. Alle gemeenten dienen een integraal jeugdbeleid te voeren, op basis van een visie ten aanzien van kinderen in armoede. Gemeenten ondersteunen nu met name de sociale participatie van deze kinderen met specifieke voorzieningen voor sportieve en culturele participatie. Daarom wordt gemeenten aanbevolen zich ook actief te richten op het voorzien in andere basisbehoeften van deze groep.*
- *Ontwikkel een visie met een integrale aanpak van armoede onder kinderen. Binnen gemeenten zijn verschillende beleidsafdelingen betrokken bij kinderen in armoede. Breng de verschillende leefgebieden waarop kinderen ondersteuning nodig hebben met elkaar in verband. Dit houdt de combinatie in van zowel financiële ondersteuning en schuldpreventie, als participatiebevordering, onderwijsmogelijkheden en gezondheid. Schenk specifiek aandacht aan kinderen die al langer dan twee jaar onder de armoedegrens leven. Het huidige armoedebeleid richt zich nog vaak op uitkeringsgerechtigden en niet op nieuwe groepen. Ook kinderen van deze nieuwe groepen verdienen te worden opgenomen in het armoedebeleid (bijvoorbeeld Zelfstandigen zonder personeel Zzp'ers)*
- *Verbeter de toegankelijkheid van voorzieningen en maak een aanvraag indienen eenvoudig. Veel ouders en kinderen weten de weg naar voorzieningen niet te vinden. Een aanvraag moet eenvoudig gedaan kunnen worden. Maak voorzieningen beschikbaar voor alle kinderen, zonder daarbij een maximum per gemeenten of per voorziening te stellen. Gemeenten worden aanbevolen zelf in samenwerking met de relevante private organisaties en scholen kinderen die te maken hebben met armoede te bereiken. Gemeenten dienen hierin duidelijk te communiceren over de voorzieningen.*
- *Betrek kinderen vroegtijdig bij het beschikbaar maken van voorzieningen. Organiseer inspraak van kinderen en jongeren over de voorzieningen die voor hen worden opgezet, om beter zicht te krijgen op waar zij zelf behoefte aan hebben en of het bestaande aanbod hierop aansluit. Veel gemeenten willen aan de slag met inspraak van kinderen en jongeren maar weinig gemeenten brengen deze beleidsparticipatie concreet in praktijk. Maak gebruik van goede voorbeelden, van beproefde methodieken en tools voor beleidsparticipatie van jeugd.*
- *Gemeenten worden aanbevolen een kindpakket samen te stellen, waarvan de onderdelen rechtstreeks ten goede komen aan kinderen zelf. Dit pakket geldt voor kinderen in een huishouden met een besteedbaar inkomen onder de norm van 120% van het sociale minimum. Het pakket bestaat tenminste uit de absoluut noodzakelijke behoeften, aangevuld met zaken om mee te kunnen doen in de samenleving. Het kindpakket bevat tenminste vouchers voor basisbehoeftigheden zoals een stel winterkleden en zomerkleden en*

bijvoorbeeld lessen voor een basiszwemdiploma, een bibliotheekpasje tot 18 jaar, toegang tot lokaal openbaar vervoer en deelname aan een wekelijkse activiteit ter ontspanning of sportieve / culturele ontwikkeling. Het gaat bij het kindpakket om kinderen die in een huishouden leven met een besteedbaar inkomen van minder dan 120% van het voor het huishouden geldende sociale minimum.

- *Organiseer een compleet aanbod voor kinderen in armoede. De Kinderombudsman roept gemeenten hiervoor op hun beleid in te richten met behulp van publiek-private samenwerking. Organiseer binnen de gemeente een gezamenlijke aanpak gericht op het verbeteren van de leefsituatie van kinderen in armoede, waarvoor het politieke, ambtelijke en maatschappelijke draagvlak is gegarandeerd. Betrek hierin diverse partijen, waaronder lokale aanbieders van hulp aan kinderen in armoede, op zowel beleids- als uitvoerend niveau. Maak het aanbod compleet en passend door intensieve samenwerking.*
- *Zowel Rijksoverheid, als de gemeentelijke overheden wordt aanbevolen het armoedebeleid gericht op kinderen, te monitoren. Breng jaarlijks in beeld hoe de toereikende levensstandaard voor kinderen in landelijk en lokaal beleid wordt vormgegeven. Monitor wat het bereik en de effecten hiervan zijn voor de levensstandaard van kinderen.*
- *De Rijksoverheid dient de gemeenten gericht aan te sporen en aan te spreken, gezien haar verplichting voortvloeiend uit het Kinderrechtenverdrag. Nederland heeft het kinderrechtenverdrag ondertekend. Daaruit vloeit de verplichting voort om ook op de implementatie van het kindrecht op een toereikende levensstandaard in Nederland toe te zien. Vanuit deze verantwoordelijkheid dient het Rijk, die haar armoedebeleid grotendeels heeft gedecentraliseerd, gemeenten gericht aan te spreken op hun taak om kinderen lokaal te voorzien van een toereikende levensstandaard.*

d) Reacties Kindermeldpunt⁵, tips van de jongeren voor de gemeente

- De jongeren zijn blij met “activiteiten” waaraan ze mee kunnen doen via de gemeente en via fondsen;
- De zomervakantie overbruggen is soms moeilijk; een zomerabonnement op de sportschool zou helpen;
- Via de culturele pas (stadspas) kunnen er leuke activiteiten worden gedaan;
- Organiseer iets in de buurt, als de voedselbank te ver weg is wordt er geen gebruik van gemaakt;
- Het zou leuk zijn als de gemeente gratis activiteiten organiseert (barbecue, buurtfeest).

e) “Data boek Kinderen in Tel”⁶

Dit onderzoek geeft de resultaten over de jaren 2009 en 2010. Belangrijke constatering is dat het aantal kinderen met een jeugdzorg indicatie, de afgelopen vijf jaar is verdubbeld.

Uit het onderzoek Kinderen in Tel

⁵ Op 12 februari 2013 opende de Kinderombudsman het Meldpunt Kinderen in Armoede. Kinderen konden hier melden wat hun ervaringen zijn met armoede in de thuissituatie en wat zij als oplossing zien. Daarnaast konden ouders, professionals, ambtenaren of mensen die op een andere wijze betrokken zijn bij armoede ervaringen, problemen bij armoedebeleid, maar ook goede voorbeelden van projecten of beleid rondom armoede doorgeven.

⁶ Voor de zesde keer is in 2012 het “data boek Kinderen in Tel” verschenen. Dit onderzoek meet sinds 2006 de leefsituatie van kinderen en jongeren in de Nederlandse gemeenten. Kinderen in Tel is een werkgroep van het Kinderrechtencollectief en bestaat uit: Bernard van Leer Foundation, Stichting Kinderpostzegels Nederland, UNICEF Nederland, Jantje Beton, Defence for Children, Johanna Kinderfonds, Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind. Het Verwey-Jonker Instituut is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek.

- *Als we kijken naar de kinderen in gezinnen die in een uitkeringssituatie leven, is er sprake van een groeiende tweedeling in Nederland. Er is een steeds groter verschil tussen armere en rijkere kinderen in Nederland. Gezien de huidige recessie en de crisis vanaf 2008 valt te verwachten dat het aantal kinderen in armoede de komende jaren alleen maar zal toenemen en dat deze tweedeling sterker zal worden.*
- *Armoede is niet alleen een kwestie van geld, maar gaat gepaard met allerhande vormen van sociale uitsluiting. Armoede beperkt kinderen in hun maatschappelijke deelname; kinderen zijn bijvoorbeeld minder vaak lid van verenigingen zoals een sportvereniging, of ze gaan niet mee met schoolreisjes.*
- *Omdat armoede vaak samengaat met andere problemen in een gezin, is coördinatie van zorg belangrijk. Uit de armoedegegevens van het CBS over 2008-2011 blijkt dat van de gezinnen de eenoudergezinnen met uitsluitend minderjarige kinderen het vaakst in armoede leven. Ook de herkomst speelt een belangrijke rol. Niet-westerse allochtonen moesten in 2010 bijna vier keer zo vaak als autochtonen rondkomen van een inkomen onder de lage inkomensgrens. Het is belangrijk dat de hulp aan alle gezinsleden wordt afgestemd op de totale gezinssituatie, de problemen die er spelen en de achterliggende oorzaken.*

f) Jeugdmonitor gegevens Ridderkerk

Aantal kinderen in bijstandsgezinnen 2009 (0 tot 18 jaar) is	290
Aantal bijstandsgezinnen met kinderen 2009 (0 tot 18 jaar) is	150
Aantal jongeren in éénoudergezinnen 2012 van (0 tot 25 jaar) is	1566 (13,2%)
Aantal kinderen met kans op armoede 2010 is	700 (9,3%)

Visie van de regering

Er is in ons land op dit moment veel aandacht voor de situatie van de kinderen in arme gezinnen. Het ministerie geeft gemeenten in april 2013 de volgende opdracht;

“Wij vinden het van groot belang dat ook kinderen uit arme gezinnen kunnen deelnemen aan sport, cultuur en andere buitenschoolse activiteiten. Gemeenten krijgen extra geld voor het bestrijden van armoede en voor schuldhulpverlening”. De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Jetta Klijnsma, zegt het volgende;

- Ik vind het ontzettend belangrijk dat kinderen goede kansen krijgen om zich te ontwikkelen en te participeren, zonder dat financiële beperkingen dat in de weg staan. Daarom heeft de regering maatregelen genomen.
- Bij de in het regeerakkoord aangekondigde intensivering van het armoedebeleid wordt speciale aandacht besteed aan gezinnen met kinderen. Het is belangrijk dat gemeenten in staat gesteld worden om deze gezinnen waar nodig hulp te kunnen bieden.
- Het kabinet zet vanaf 2014 extra middelen in om sport voor kinderen uit gezinnen met lage inkomens mogelijk te maken. Dit is al beter mogelijk geworden doordat de inkomensnorm voor de verstrekking van stadspassen is vervallen.
- In het Regeerakkoord is afgesproken dat bij het invullen van de bezuinigingen de koopkracht van gezinnen met lagere inkomens zoveel mogelijk wordt ontzien. Dat geldt bijvoorbeeld bij de voorgenomen bezuinigingen op de kind-regelingen. De kinderbijslag voor kinderen boven de zes jaar wordt namelijk verlaagd, maar het kind-gebonden budget, dat alleen ten goede komt aan ouders met lagere inkomens, wordt verhoogd.

- Uit meerdere onderzoeken blijkt dat armoede en sociale uitsluiting van kinderen vaak samenhangen met de manier waarop de ouders van deze kinderen in de samenleving staan. Zo stelt het SCP dat de opleiding en participatie van ouders essentieel is voor de sociale insluiting van kinderen. Het kabinet blijft – mede daarom - inzetten op (meer) participatie van ouders, bij voorkeur via werk. Dit is bijvoorbeeld een belangrijk doel van de voorgenomen Participatiewet. Ook de Nederlandse armoededoelstelling in het kader van de Europa 2020 strategie is daarop gericht: het terugbrengen van het aantal mensen dat deel uitmaakt van een huishouden met een lage werkintensiteit.
- Tot slot hebben ook preventiemaatregelen de nadrukkelijke aandacht van het kabinet. Investerings van het kabinet in (o.a.) onderwijs dragen bij aan het verminderen van armoede.

Motie kinderen Ridderkerk

In Ridderkerk is in juli de motie 2013-119 van de Christen Unie aangenomen waarin het volgende wordt gevraagd:

- a. binnen de aanpak van armoede in Ridderkerk specifiek aandacht te besteden aan deze groep kinderen;*
- b. indien nodig met voorstellen aan de raad te komen om te voorkomen dat deze groep kinderen achterstanden oploopt vanwege de armoede;*
- c. hierbij de adviezen van de Kinderombudsman, het Klantenplatform voor de minima en het WMO-burgerplatform in Ridderkerk in te winnen en te betrekken.*

Als gevolg van deze motie is er aan de platforms gevraagd om adviezen te geven in het kader van deze motie en het minimabeleid. Hieronder wordt uiteengezet wat er voor de kinderen in het bijzonder kan worden gedaan. De adviezen van de platforms zijn hierin meegenomen.

Wat gaan we doen voor de kinderen in Ridderkerk?

- ✓ **Acties voor de kinderen in 2013**
Het onderzoek van de Kinder-Ombudsman en de reacties van de kinderen geven een schat aan informatie waar we in Ridderkerk iets mee kunnen doen. Ook al is de regelgeving soms een last kan er toch via het minimabeleid wel veel voor de kinderen worden gedaan. In Ridderkerk is er tot op heden niet bezuinigd op het minimabeleid en hebben we dit jaar een aantal acties kunnen uitvoeren voor de kinderen van de minima. Zo is er een groot deel van de zomervakantie activiteiten aangeboden waar de kinderen van de minima gratis aan kunnen deelnemen. Kinderen kunnen gratis op activiteiten inschrijven bij de Summer Events inclusief een uitje. Daarnaast is het Jeugdvaartpaspoort, een onderdeel van de Rotterdam Pas, gratis uitgereikt aan de kinderen van de minima. Aan het eind van de schoolvakantie is er Jeugdland waar ook gratis aan deelgenomen kan worden door de kinderen van de minima. In het najaar zal er weer een actie komen voor de Greensparade, een jaarlijks terugkerend evenement vol gezonde activiteiten. Dit is het tweede jaar waarin de kinderen van de minima gratis mogen deelnemen. De acties zullen geëvalueerd worden zodat we weten wat goed is gegaan, wat beter moet en of dit een gewenste actie is.
- ✓ **Het vinden van de minima kinderen**
Bij het voorbereiden van deze acties is duidelijk als knelpunt naar voren gekomen dat een goede monitoring van alle acties en het vinden van de minima een aandachtspunt is voor de gemeente. Dit is ook genoemd in landelijke onderzoeken. We weten niet goed wie de minima zijn, wat de omstandigheden zijn en wat de gezinssituatie is. Wat zijn de resultaten van alle acties en beleid en wat zijn de effecten hiervan voor de levensstandaard van kinderen. Dit is belangrijk voor het bereiken van de doelen en het maken van de juiste keuzes is dit een

actiepunt. Dit punt sluit aan bij de wens van de raad om jaarlijks een armoedemonitor te krijgen.

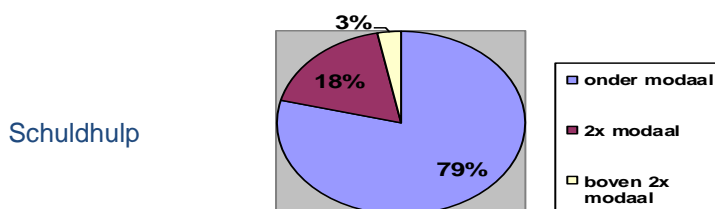
- ✓ Samenwerking en kinderen
Een ander belangrijk punt dat in de onderzoeken naar voren is gekomen, is de samenwerking in brede zin. Met alle andere externe organisaties, met de kerken, maar ook binnen de gemeente zelf. Op de verschillende afdelingen wordt gewerkt aan beleid en aan het ondersteunen van mensen, de samenhang is soms ver te zoeken en kan veel beter. Gezamenlijk zal moeten worden bedacht wat we kunnen betekenen voor de minima en de kinderen in het bijzonder. Dit kan gerealiseerd worden door in gesprek te gaan met de diverse partijen en gezamenlijk de agenda voor de toekomst te bepalen. Ook dit wordt een belangrijk actiepunt.
- ✓ Het “ Maatschappelijke Participatiefonds” en kinderen
Dit fonds is op dit moment in Ridderkerk een belangrijk middel om de minima te bereiken en gericht financiële ondersteuning te bieden aan bijvoorbeeld de kinderen. Zie verder voor dit onderdeel het hoofdstuk “Minimaregelingen Ridderkerk” in deze nota.
- ✓ Langdurigheidstoeslag en kinderen
Het is nog niet duidelijk hoe de wetgeving eruit komt te zien op het gebied van de Langdurigheidstoeslag. Naar verwachting gaan de regels in de WWB hierover veranderen. Uit de onderzoeken blijkt dat er veel kinderen “ langdurig” in armoede leven. De groep die gebruik maakt van de Langdurigheidstoeslag kan worden gebruikt om de kinderen van de aanvragers extra te ondersteunen. De verordening Langdurigheidstoeslag zal nader worden bekeken als de nieuwe regelgeving bekend is. Dit is een actiepunt voor 2014.
- ✓ Informatievoorziening en kinderen
Een ander aandachtspunt uit de onderzoeken is de informatievoorziening voor de minima. Die blijkt niet altijd goed te zijn, mensen weten soms nog altijd niet wat er mogelijk is. Ook dit is een belangrijk actiepunt voor Ridderkerk. De website is vanaf 2012 vernieuwd en veel informatie is niet meer teruggekomen op de website. Daarvoor in de plaats is de website “ Recht Op” van Schulinck aangeschaft. Op de gemeentelijke website wordt er verwezen naar deze site. Hier is veel informatie te vinden over de regelingen in Ridderkerk. Het voordeel is dat de wettelijke regels worden bijgehouden door Schulinck. De mogelijkheden van de website worden echter nog niet volledig gebruikt. Een sociale kaart op de website is daarom een actiepunt voor het komend jaar. Daarnaast zal er een communicatieplan worden gemaakt met concrete acties voor het bereiken van diverse doelgroepen. Voor de jongeren zal er meer van sociale media gebruik gemaakt moeten worden (facebook, twitter e.d.) voor de ouders is informatie op papier en de krant misschien beter.
- ✓ Bijzondere bijstand en kinderen
Vanuit de diverse inspraakorganen is de wens geuit om voor de minima meer mogelijkheden te bieden bij de aanschaf van een computer en bij de vervanging van noodzakelijk gebruiksgoederen in huis. Dit is ook van belang voor de kinderen. Om te kunnen deelnemen aan school en voor betere toekomstmogelijkheden is het voor kinderen belangrijk om een computer met internetverbinding te hebben. Zo is ook de vervanging van noodzakelijk gebruiksgoederen in het huishouden waar de kinderen in leven een aandachtspunt. Onderzocht moet worden of er een regeling kan komen via de bijzondere bijstand voor het eenvoudig verstrekken van een lening voor noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen, waarbij de computer ook als noodzakelijk gebruiksgoed kan worden opgenomen. Hiervoor moeten de “Beleidsregels Uitkeringen” op het onderdeel bijzondere bijstand worden aangepast. Tegelijk kan er een uitstroom bevorderende stimulering worden ingebouwd met

betrekking tot uitstroom. Bijvoorbeeld dat de schuld wordt kwijtgescholden als er werk wordt gevonden en de uitkering wordt beëindigd.

- ✓ Doelgroep verruimen voor de kinderen
De doelgroep bijzondere bijstand (inkomen tot 110% van het minimum) moet na de wetswijziging WWB worden onderzocht op mogelijke uitbreiding. De “ draagkrachtregels” die in het “Beleid Uitkeringen” staan spelen hierbij een grote rol. De gemeente kan in dit beleid aangeven welke kosten als bijzonder worden gezien waardoor het inkomen met deze kosten kan worden verlaagd. Bijzondere kosten kunnen zijn “ eigen bijdrage AWBZ, WMO, aflossing schulden, alimentatie, extreme woonlasten”. Dit beleid kan worden geformuleerd als de wetswijziging bekend is wordt opgenomen als actiepunt.

Werkende armen

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat er een groeiende groep werkende armen zijn. Werken wordt gezien als oplossing om uit de negatieve armoedespiraal te komen. Maar als een werkende niet veel meer verdient dan het minimumloon is het toch moeilijk om rond te komen van dit inkomen zonder schulden. Uit de managementrapportage van onze schuldhulpverlener PLANgroep, is te zien dat gemiddeld 50% van de schuldenaren inkomen uit arbeid heeft.

15,5% van de huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstand hebben inkomen uit arbeid (240)
13,4% van de huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstand hebben inkomen uit arbeid (330)

9,6% van de huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstand is zelfstandige (150)

6,9% van de huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstand is zelfstandige (170)

- ✓ De groep werkende armen heeft vaak geen recht op minimaregelingen omdat de huidige grens van 110% van de bijstand, wettelijk is voorgeschreven. De kinderen van ouders die een traject hebben bij schuldhulpverlening kunnen wel gebruik maken van het maatschappelijke participatiefonds. Bij het kopje “kinderen” is gesproken over het herzien van de draagkrachtregels bijzondere bijstand WWB. Als hiermee de inkomensgrens wordt opgeschroefd kan dit een opening zijn voor werkende armen die net boven de minimagrens verdienen (110%). Dit punt is opgenomen bij de acties.
- ✓ Ook kan deze groep gebaat zijn bij goede voorlichting over de regelingen die er zijn. Denk hierbij ook aan de Toeslagen van de belastingdienst. Soms zijn mensen hier niet van op de hoogte en lopen zo structureel inkomen mis. De voorlichting moet ook voor deze groep via verschillende kanalen worden ingezet; website, folders, advertenties, sociale media etc. Deze actie komt terug in het maken van een communicatieplan voor minima.
- ✓ Het is belangrijk om deze groep mensen te vinden en te bereiken zodat we preventief acties kunnen ondernemen. In het contract met PLANgroep zijn “preventieactiviteiten” opgenomen. Deze groep mensen kan bijvoorbeeld worden uitgenodigd voor cursus budgetteren of voor de zogenaamde “puinruim bijeenkomsten” van PLANgroep (administratie op orde brengen). Dit is

een actiepun. Via de externe organisaties en de kerken kan deze doelgroep worden opgespoord en actief worden benaderd zodat problemen kunnen worden gestabiliseerd.

Ouderen

Ridderkerk heeft relatief veel ouderen in de gemeente wonen. Dit is een goede reden om deze doelgroep ook op te nemen als aandacht-groep voor het minimabeleid.

41% vd huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstand hebben een AOW of ANW uitkering (640)
53% vd huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstand hebben een AOW of ANW uitkering (1310)

De groep ouderen krijgt het de komende jaren zwaarder. Door o.a. de decentralisatie AWBZ, de bezuinigingen op de WMO en de verlaging van de pensioenen. Ook de steeds hogere eigen bijdrage voor ziektekosten is voor deze doelgroep een zware last. Vanaf 2012 zijn ook de mogelijkheden bijzondere bijstand verminderd voor deze doelgroep, de ziektekosten, brillen en eigen bijdrage huishoudelijke hulp worden niet meer vergoed via de bijzondere bijstand. De minimagrens is verlaagd naar 110% van de bijstand waardoor deze groep minder een beroep kan doen op de bijzondere bijstand. Daar staat tegenover dat deze groep zich wel kan aansluiten bij een collectieve zorgverzekering voor minima, via deze verzekering wordt de lage eigen bijdrage van de huishoudelijke hulp wel vergoed. Ook is er via het maatschappelijke participatiefonds een vergoeding mogelijk voor een deel van de eigen bijdrage ziektekosten. In 2014 wordt de huishoudelijke hulp scherper ingezet wat betekent dat minder mensen er voor in aanmerking komen. Er zal meer een beroep worden gedaan op mantelzorg en vrijwilligers. Wat kunnen we doen voor deze doelgroep?

- ✓ Het verruimen van de “draagkrachtregels bijzondere bijstand WWB” kan ook voor deze doelgroep meer mogelijkheden geven. Hier zal onderzoek naar worden verricht. Maatwerk is voor deze doelgroep erg belangrijk, in schrijnende situaties moet er ondersteuning geboden worden.
- ✓ De maaltijdvoorziening voor ouderen loopt via Stichting Karaat. De maaltijden worden verzorgd door verzorgingstehuis de Riederborgh in Ridderkerk. De prijs voor een maaltijd is aan de hoge kant, onderzocht kan worden of er scherper onderhandeld kan worden of dat er goedkopere mogelijkheden zijn. Tevens kan worden gezien of de doelgroep kan worden verruimd, dit is afhankelijk van de nieuwe wettelijke regels WWB. Hier wordt apart van deze nota een voorstel voor gedaan.
- ✓ Binnen de gemeente zal intensief moeten worden samengewerkt met de beleidsonderdelen WMO, ouderenbeleid en de onderdelen uit de AWBZ die naar de gemeente komen. Zo kunnen we optimaal en in samenhang beleid maken voor deze doelgroep.

MINIMAREGELINGEN RIDDERKERK

Gezinnen met kinderen die van de bijstand rond moeten komen, hebben bijna geen geld voor sociale participatie. Een gezin met twee kinderen heeft per maand na aftrek van de vaste lasten en huishoudelijke uitgaven ongeveer vijf euro over voor cadeautjes, sporten en uitgaan. Dit blijkt uit cijfers die het Nibud op een rij heeft gezet voor het **Nibud Budgethandboek 2013**⁷.

Huishoudboekje van bijstandsgesin met 2 kinderen		
Soort post	Bedrag (netto per maand)	Achtergronden
Inkomsten:	€ 1811,-	incl. zorg-, huur- en vakantietoeslag, kindgebonden budget en kinderbijslag
Uitgaven:		
Vaste lasten	€ 778,-	kosten aan huur, gas, water licht, verzekeringen en tv, internet en telefoon
Reserveringsuitgaven	€ 379,-	Kleding, extra ziektekosten, inventaris en onderhoud huis en tuin
Huishoudelijke uitgaven	€ 649,-	Voeding, schoonmaak, verzorging en vervoer
Inkomsten-uitgaven=	€ 5,-	Over voor: contributies, abonnementen, huisdieren, zakgeld, kadootjes e.d.

⁷ Budgethandboek 2013/Nibud

Alle informatie over inkomsten, uitgaven, bestedingspatronen en kosten van levensonderhoud van diverse particuliere huishoudens.

Maatschappelijke Participatie Fonds

		2011												Totaal
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Maatschappelijke Participatie Fonds	Sport en Soc.Culturele Activ.	<u>67</u>	<u>4</u>	<u>58</u>	<u>56</u>	<u>39</u>	<u>47</u>	<u>23</u>	<u>41</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>51</u>	560
	Schoolgaande Leerpl. Kinderen	<u>38</u>	<u>2</u>	<u>21</u>	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>11</u>	<u>5</u>	<u>17</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>9</u>	201
	Chronisch zieken/Gehandicapten	<u>22</u>	<u>7</u>	<u>18</u>	<u>12</u>	<u>10</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>3</u>	<u>9</u>	<u>6</u>	<u>1</u>	<u>9</u>	116

		2012												Totaal
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Maatschappelijke Participatie Fonds	Sport en Soc.Culturele Activ.	<u>43</u>	<u>41</u>	<u>42</u>	<u>27</u>	<u>22</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	362
	Schoolgaande Leerpl. Kinderen	<u>31</u>	<u>27</u>	<u>29</u>	<u>18</u>	<u>18</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	223
	Chronisch zieken/Gehandicapten	<u>4</u>	<u>14</u>	<u>15</u>	<u>8</u>	<u>15</u>	<u>1</u>	<u>7</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>9</u>	149

		2013							Totaal
		1	2	3	4	5	6	7	
Maatschappelijke Participatie Fonds	Sport en Soc.Culturele Activ.	<u>43</u>	<u>49</u>	<u>51</u>	<u>34</u>	<u>19</u>	<u>22</u>	<u>42</u>	260
	Schoolgaande Leerpl. Kinderen	<u>24</u>	<u>29</u>	<u>28</u>	<u>25</u>	<u>8</u>	<u>10</u>	<u>20</u>	144
	Chronisch zieken/Gehandicapten	<u>7</u>	<u>13</u>	<u>24</u>	<u>12</u>	<u>14</u>	<u>13</u>	<u>30</u>	113

Dit fonds kent drie onderdelen. Sport/cultuur, schoolgaande kinderen en chronisch zieken. In het overzicht hierboven is te zien hoeveel er gebruik wordt gemaakt van deze regelingen. Vanuit dit fonds zijn er mogelijkheden voor de minima om deel te kunnen nemen aan de maatschappij. De ouders en kinderen kunnen sporten of lid zijn van een vereniging, club of een abonnement nemen. Voor de kinderen is er een hogere vergoeding dan voor de volwassenen. Een belangrijk element voor dit fonds is de inkomensgrens van 110% van de bijstandsnorm vanaf 1 januari 2012 (daarvoor 120%). In de overzichten hierboven is te zien dat het gebruik van de regeling hierdoor op onderdelen is verminderd. Het onderdeel voor de chronisch zieken is daarentegen flink gestegen. Dit is opmerkelijk gezien de verlaging van de inkomensgrens. Vanaf 2012 is de vergoeding voor chronisch zieken gewijzigd, er wordt vanaf dit moment een vergoeding gegeven voor de wettelijke eigen bijdrage van de zorgverzekering ter hoogte van maximaal € 100 per betalende verzekerde per jaar. De regeling is hiermee overzichtelijk geworden en voorziet in een behoefte.

Het fond is een vorm van categoriale bijstand waarbij het ministerie via de regels WWB de inkomensgrens en de doelgroep bepaalt. Het verschil tussen bijzondere bijstand en categoriale bijstand is dat er bij categoriale bijstand een vergoeding wordt verstrekt zonder onderzoek of er een noodzaak aanwezig is voor de vergoeding van bepaalde kosten. De hele categorie krijgt bijvoorbeeld een vergoeding voor de deelname aan een sportclub. Deze vorm van bijstandsverlening zal naar verwachting in de nieuwe wetgeving WWB worden ingeperkt.

De doelgroep van dit fonds bestaat voor een groot deel uit het uitkeringsbestand. De mensen met een inkomen net boven de 110% van het minimum, zoals de werkende minima of de zelfstandigen met een laag inkomen, hebben geen recht op een vergoeding. Uit onderzoek blijkt dat deze groep sterk aan het toenemen is, ondersteuning is nodig. Onderzocht moet worden wat de gemeente wel kan doen voor deze groepen en te bezien welke ruimte er wettelijk is om de doelgroep uit te breiden. Misschien is een rechtstreekse vergoeding via verenigingen of sportclubs wel mogelijk. Gelijktijdig

moet het “fonds” opnieuw worden ingericht, ook als gevolg van de komende wetswijzigingen waarin de mogelijkheden van categoriale bijstand zal worden beperkt. Voor de vernieuwing van het fonds zal een beroep worden gedaan op de kennis van de klantenplatforms.

Langdurigheidstoeslag

	2011												Totaal
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Aanvraag Langdurigheidstoeslag	25	9	15	10	9	7	5	13	10	179	78	20	380

	2012												Totaal
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Aanvraag Langdurigheidstoeslag	24	22	16	9	11	7	11	9	19	165	48	20	361

	2013							Totaal
	1	2	3	4	5	6	7	
Aanvraag Langdurigheidstoeslag	18	22	22	13	15	10	14	114

Ook voor deze doelgroep is de inkomensgrens van rechthebbenden vanaf 1 januari 2012 op 110% gezet. Voor Ridderkerk betekende dat een vermindering van de doelgroep, voor deze datum was de inkomensgrens 120% van de bijstandsnorm. Jaarlijks stuurt de gemeente alle uitkeringsgerechtigden in oktober een aanvraagformulier en wordt er actief geïnformeerd via brief en advertentie. Dat is te zien aan het aantal aanvragen in het laatste kwartaal van het jaar.

Wetswijzigingen langdurigheidstoeslag

Met het inwerking treden van de Verzamelwet SZW 2013 kan de langdurigheidstoeslag niet meer met terugwerkende kracht worden aangevraagd (toegekend). Aanvragen die op of na 1 juli 2013 worden ingediend kunnen pas vanaf die datum of op een latere datum - waarop aan de voorwaarden wordt voldaan - worden gehonoreerd.

In het Regeerakkoord is aangekondigd dat de langdurigheidstoeslag op individuele basis als een toeslag moet worden verleend. De vraag is of de criteria van ‘langdurig laag’ zullen blijven bestaan. Nu dit Kabinet overal de term ‘maatwerk’ gebruikt, is er de verwachting dat er aanvullende voorwaarden zullen gaan gelden voor deze individuele toeslag. Gelet op het feit dat er ook strenger zal worden opgetreden tegen het niet of onvoldoende voldoen aan de verplichte arbeidsinschakeling, is het niet ondenkbaar dat een opgelegde maatregel in de weg zal gaan staan aan het verkrijgen van een ‘langdurigheidstoeslag’.

Actiepunt Langdurigheidstoeslag

In 2014 zal na het bekend worden van de nieuwe wettekst de Verordening Langdurigheidstoeslag opnieuw worden bezien. Ook zal dan worden gestreefd naar een gezamenlijke verordening in BAR verband.

Bijzondere bijstand WWB

2011												Totaal	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Aanvraag Bijzondere bijstand	20	11	25	20	18	23	23	22	17	18	17	21	235

2012												Totaal	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Aanvraag Bijzondere bijstand	13	24	12	23	21	14	18	24	16	21	14	15	215

2013							Totaal	
	1	2	3	4	5	6	7	
Aanvraag Bijzondere bijstand	14	30	38	23	19	18	20	162

Per 1 januari 2012 worden medische kosten niet meer vergoed via de bijzondere bijstand. Ook voor de bijzondere bijstand is de inkomensgrens vanaf 1 januari 2012 verlaagd van 120% van de bijstandsnorm naar 110% van de bijstandsnorm. Er is wel in het beleid opgenomen dat er maatwerk geleverd zal worden als er bijzondere omstandigheden zijn waardoor toch bijzondere bijstand nodig is. Ook zijn de medische kosten waaronder ook de eigen bijdrage huishoudelijke hulp, ondergebracht in een collectieve zorgverzekering. Ondanks de versoering op het gebied van medische kosten en de verlaging van de doelgroep, is er toch een stijging van het aantal aanvragen te zien in de getoonde jaren.

Al eerder is in deze nota als actiepunt opgenomen om het beleid op het gebied van de "draagkrachtregels WWB" te onderzoeken. Doel is om te onderzoeken of een mogelijke verruiming van de doelgroep haalbaar is door het toepassen van aftrek van buitengewone uitgaven. De huidige wettekst geeft daar geen ruimte voor. Denk bijvoorbeeld aan opgelegde en betaalde (eigen) bijdragen of andere kosten die verband houden met een chronische ziekte of handicap die niet voor bijzondere bijstand in aanmerking komen. Dit is een technisch bijstandsverhaal en zal apart van deze nota worden onderzocht. Het onderzoek kan pas gaan plaatsvinden als de nieuwe wettekst van artikel 35 WWB bekend is. De beoogde ingangsdatum van de wetwijziging WWB is gepland voor 1 juli 2014.

Wetwijziging WWB betreffende de bijzondere bijstand

De wetwijziging kan ook mogelijk een wijziging van artikel 15 WWB gaan geven. Personen die chronisch ziek of gehandicapt zijn lopen in bijna alle gevallen aan dit artikel. Het gaat hier om de "voorliggende voorzieningen". Als dit artikel van toepassing is kom je helemaal niet toe aan een beoordeling de bijzondere bijstand (artikel 35 WWB). Artikel 15 WWB bepaalt dat geen recht op bijstand bestaat voor zover een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening die, gezien haar aard en doel, wordt geacht voor de belanghebbende toereikend en passend te zijn. Het recht op bijstand strekt zich evenmin uit tot kosten die in de voorliggende voorziening als niet noodzakelijk worden aangemerkt. Denk hier aan de medische kosten. Deze kosten worden vergoed via de zorgverzekering en kunnen niet via de bijzondere bijstand worden vergoed. De zorgverzekering wordt geacht toereikend en passend te zijn. Dat is zeker niet het geval in alle situaties.

De overige bevoegdheden voor het verlenen van categoriale bijzondere bijstandsverlening wordt naar verwachting afgeschaft. Met uitzondering van het verstrekken van een vergoeding voor de kosten van een (aanvullende) collectieve zorgverzekering. In Ridderkerk wordt dit alleen toegepast via het Maatschappelijke Participatie fonds.

Rotterdam Pas

In 2010 waren de kosten voor deelname aan de Rotterdampas voor de gemeente Ridderkerk als volgt

Doelgroep	Verkoop. 2010	Inkoop	Verkoop	Saldo
Volwassen minima	579	48,37	4,20	-25.573,46
Kinderen minima	285	48,37	0,00	- 13.785,45
Volwassenen regulier	297	48,37	50,42	608,90
Kinderen regulier	258	48,37	4,20	-11.395,43
Totaal:	1.419			-50.145,43
	"		Kosten/pas	35,34

In 2011 tekent zich een afname in de pasverkoop af, vooral veroorzaakt doordat de korting op het openbaar vervoer en het abonnement voor diergaarde Blijdorp niet langer in het pakket zitten.

Doelgroep	Verkoop 2011	Inkoop	Verkoop	Saldo
Volwassen minima	529	48,37	4,20	-23.370,70
Kinderen minima	322	48,37	0,00	-15.570,17
Volwassenen regulier	174	48,37	50,42	357,19
Kinderen regulier	147	48,37	4,20	-6.511,67
Totaal:	1.173			-45.095,36
			Kosten/pas	38,46

Er is in 2012 een daling van de kosten door de verhoging van de verkoopprijs, een verlaging van de inkoopprijs en een daling van de verkoop.

Doelgroep	Verkoop 2012	Inkoop	Verkoop	Saldo
Volwassen minima	515	47,50	4,20	-22.298,63
Kinderen minima	315	47,50	0,00	-14.962,50
Volwassenen regulier	150	47,50	50,42	438,03
Kinderen regulier	110	47,50	10,50	-4.069,54
Totaal:	1.090			-40.892,65
			Kosten	37,52

Staatssecretaris Jetta Kleinsma heeft januari 2013 per brief aangekondigd dat gemeenten bevoegd zijn tot categoriale aanvullende inkomensvoorziening voor de stadspas, mits deze tot doel heeft deelname aan maatschappelijke, culturele en sportieve voorzieningen te bevorderen. Tevens heeft zij benadrukt dat een pas niet onder de WWB valt omdat er geen sprake is van het bestrijden van kosten. Deze bevoegdheid voor het verlenen van stadspassen vloeit voort uit de Gemeentewet en valt ook niet onder de in de WWB opgenomen inkomensnorm van 110%. Een verruiming van de inkomensgrens kan pas worden gerealiseerd met ingang van 2014 omdat de organisatie altijd het jaar ervoor plaatsvindt. Eind 2013 zal de organisatie voor 2014 worden besproken via de uitvoerder Rotterdam. Hierbij zal worden ingezet op een inkomensgrens van 130% van het minimum.

Jeugdvakantiepaspoort

Dit paspoort kan in de zomervakantie van de scholen worden aangeschaft voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Voor de kinderen van de minima in Ridderkerk is de jeugdvakantiepas in de zomer van 2013 gratis aangeboden via het minimabudget van de gemeente. Van deze actie is veel gebruik gemaakt en daarmee een succes te noemen. De resultaten worden aan het eind van het zomerseizoen bekend en meegenomen in toekomstige rapportages.

Actiepunt 2014

De verstrekking van de Rotterdam Pas is een belangrijk middel voor participatie in de maatschappij, ook voor de kinderen. De verstrekking van de pas zal daarom worden voortgezet. Bij de bespreking van de voorwaarden 2014 met de organisator van de pas, zal de inkomensgrens worden meegenomen. Inzet is om de doelgroep te verruimen naar 130% van het minimum (bijstand).

Collectieve Zorgverzekering Minima

De volgende tabel geeft een overzicht van de deelname aan de CZM. Bij zowel de omvang van de doelgroep als de deelname gaat het om inwoners van 18 jaar en ouder. Het aantal deelnemers is voor de jaren 2010, 2011 en 2012 gebaseerd op de gemiddelde stand van vier kwartalen en voor het jaar 2013 op de stand van het tweede kwartaal.

Jaar	Inkomensgrens	Omvang doelgroep	Deelname	Deelnamegraad
2010	120,0%	3.000	490	16%
2011	120,0%	3.000	500	17%
2012	130,0%	4.000	571	14%
2013	130,0%	4.100	600	15%

Overzicht van de uitgaven bijzondere bijstand voor medische kosten die via het loket van de gemeente verstrekt zijn.

Jaar	Bijzondere bijstand voor medische kosten via loket
2010	130.000
2011	130.764
2012	17.473

Stand van zaken

In het overzicht is te zien dat de deelname aan de Collectieve Zorgverzekering voor Minima de afgelopen jaren is toegenomen. De inkomensgrens is verhoogd in 2012 naar 130% van het minimum (bijstand). De vergoeding voor de aanvullende verzekering is vanaf 2012 in Ridderkerk ingevoerd voor deelnemers met een inkomen tot 110% van het minimum, hiervoor was dit alleen voor bijstandsgerechtigden. Hiermee is de verzekering aantrekkelijker geworden voor de minima. Ook biedt de verzekering een goede vergoeding voor alle voorkomende kosten die niet meer via de bijzondere bijstand wordt vergoed. Er is een redelijke vergoeding voor brillen, gehoorapparaten en de eigen bijdrage huishoudelijk hulp. De bijzondere bijstand voor medische kosten is hierdoor aanzienlijk verminderd. De drempel om ziektekosten te declareren is lager als dit bij een zorgverzekeraar kan worden gedaan, hierdoor is het bereik van de minima groter. Het voordeel voor de gemeente is er ook, minder aanvragen en minder mankracht.

Website Gezondverzekerd.nl

Vanaf 2012 is de gemeente aangesloten bij de website van BS&F www.gezondverzekerd.nl. Hier kan de klant informatie ophalen over de voorwaarden en vergoedingen.

Nieuwe ontwikkelingen

De categoriale bijzondere bijstand voor de (aanvullende) collectieve zorgverzekering mag blijven bestaan. Dat het college een tegemoetkoming mag verstrekken voor de premie voor een aanvullende zorgverzekering is per 1 juli 2013 geregeld in de Verzamelwet SZW 2013.

Het Regeerakkoord geeft aan dat de hulp bij het huishouden in de toekomst alleen toegankelijk wordt voor degene die het echt nodig hebben waaronder ook het inkomen tot 120% van het minimum wordt gerekend. Het is de vraag waar deze ontwikkeling heengaat en of de vergoeding via de Collectieve Zorgverzekering moet blijven bestaan.

Dan is er ook nog de ontwikkeling uit het Regeerakkoord op het gebied van de chronisch zieken, ook wel de vierde decentralisatie genoemd. Zie voor meer informatie bij het kopje "Maatwerkvoorziening chronisch zieken" in deze nota. Deze wijziging kan mogelijk van invloed zijn op de Collectieve Zorgverzekering. De nieuwe ontwikkelingen worden in het najaar 2013 besproken met de tussenpersoon van de collectieve zorgverzekering, het bureau BS&F.

Actiepunt 2014

- De nieuwe landelijke ontwikkelingen bespreken met de tussenpersoon CZM het bureau BS&F, afspraken worden in een voorstel voorgelegd.
- De bijdrage voor het verzekeringsjaar 2014 zal ongewijzigd worden voortgezet; dit is € 10 euro per verzekerde per jaar voor de aanvullende verzekering.
- De Module voor huishoudelijke hulp wordt voortgezet in 2014. Dit kost de gemeente € 1,25 per verzekerde.
- Het gebruik van de website www.gezondverzekerd.nl meenemen in de communicatie.

Noodfonds

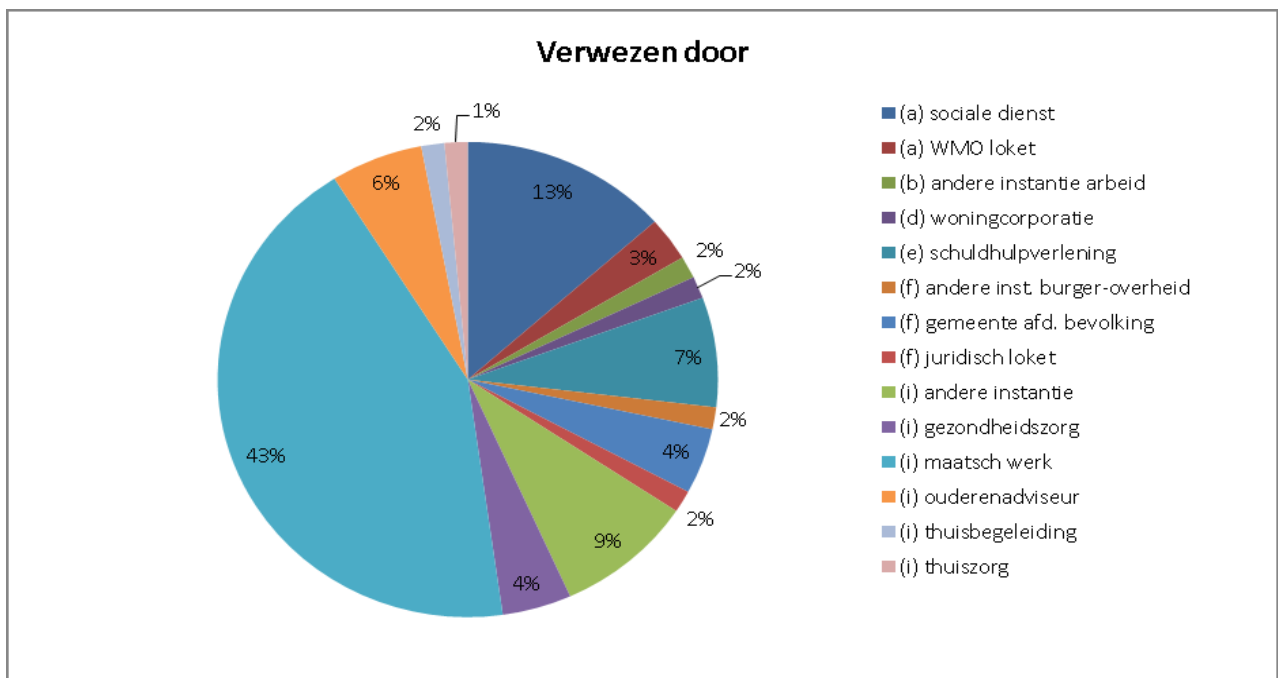
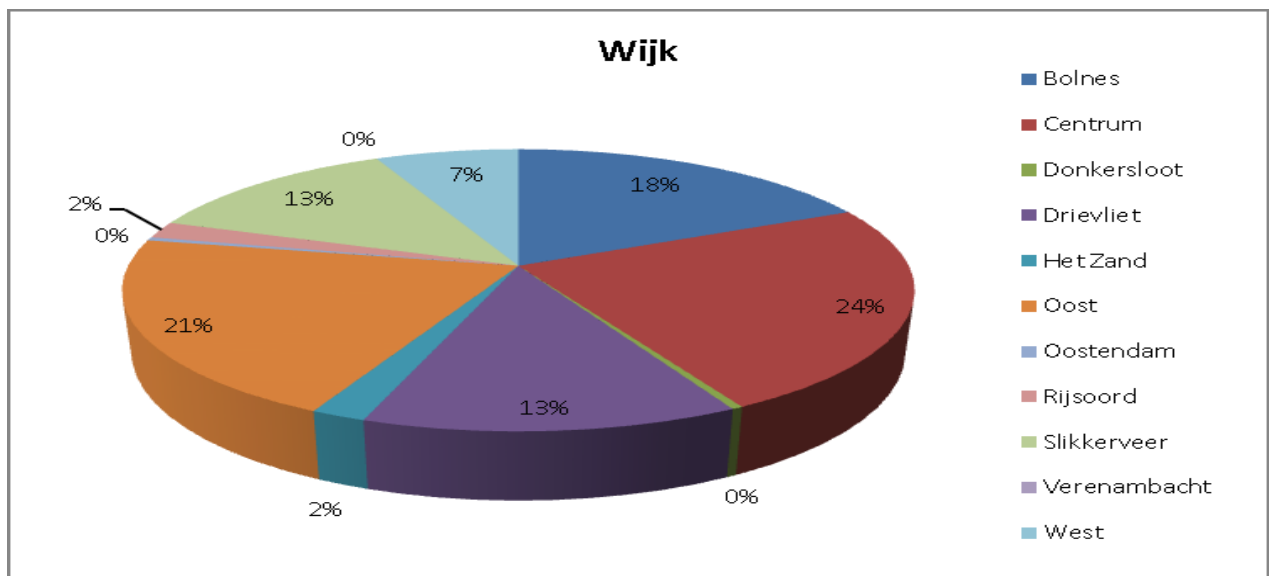
In Ridderkerk is er al jaren een budget voor individuele noodsituaties waar geen bijzondere bijstand mogelijk is. Dit fonds wordt beheerd door het lokaal zorgnetwerk. Het fonds is het afgelopen jaar gebruikt voor afsluiting van water en energie, noodzakelijke verhuizing, nieuwe schulden bij mensen in een schuldtraject, jongere die zelfstandig moet gaan wonen, woonhotel en ontsmetting.

Het fonds voorziet in individuele dringende situaties in een behoefte zonder langdurige en tijdrovend traject van de bijstand. Daar waar het kan wordt de vergoeding verstrekt als lening en moet er worden terugbetaald. Het budget van het fonds is toereikend en kan ongewijzigd worden voortgezet.

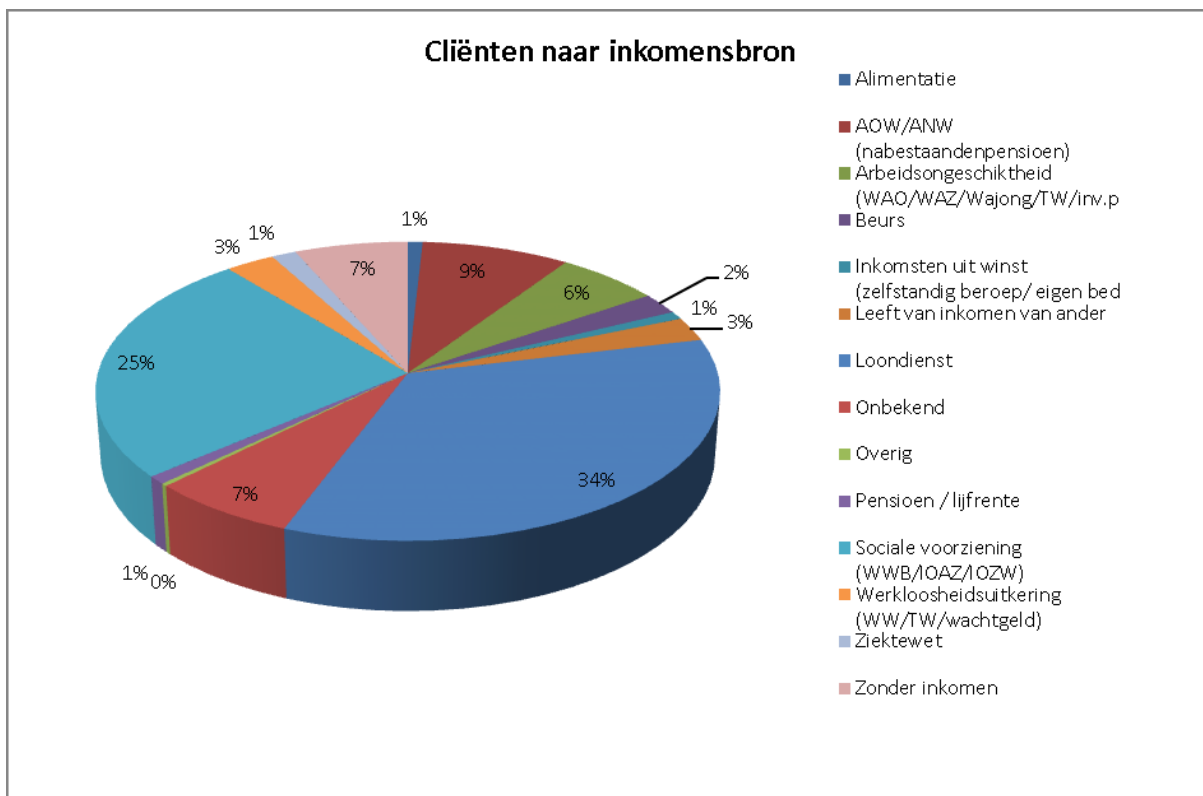
Sociaal Raadslieden Vivenz

Bureau Sociaal Raadslieden helpt de meest kwetsbare burgers van de gemeente Ridderkerk door ondersteuning te bieden op een breed sociaal- juridisch terrein. De doelgroep bestaat voornamelijk uit burgers die vooral laaggeschoold zijn, een inkomen rond het sociaal minimum hebben, de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn en of weinig zelfredzaam zijn in de huidige samenleving. Er wordt één keer per twee jaar een klanttevredenheidsonderzoek verricht door Vivenz. Het laatste onderzoek dateert van 2011.

In 2012 hebben 348 cliënten een beroep gedaan op de dienstverlening van sociaal raadslieden. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in cliënten die het spreekuur hebben bezocht en cliënten die op andere wijze een beroep hebben gedaan op de dienstverlening. Ten opzichte van 2011 (319 cliënten) is sprake van een stijging van 9,1 %. 280 cliënten zijn naar het spreekuur gekomen en 68 cliënten hebben per e-mail of telefonisch een beroep gedaan op de dienstverlening.

Uit de grafiek blijkt dat de meeste cliënten worden verwezen door het algemeen maatschappelijk werk, de sociale dienst en andere instanties zoals de Wijzerplaats, Vluchtelingenwerk, de Wetswinkel en het gemeentelijk servicecentrum. In 2011 bestond de derde categorie uit schuldhulpverlening. In 2012 is schuldhulpverlening de 4e grootste verwijzer naar sociaal raadslieden.

Uit de grafiek blijkt dat de meeste cliënten inkomsten uit loondienst hebben, gevolgd door cliënten die een uitkering hebben van de Sociale Dienst. De derde categorie bestaat uit cliënten die een AOW/ANW uitkering van de Sociaal Verzekeringsbank hebben. Deze verhouding komt overeen met voorgaande jaren.

De afgelopen periode is het de raadslieden opgevallen dat cliënten steeds vaker en dieper in de problematische schulden zitten en zelf moeilijk uitkomen. Een verwijzing naar schuldhulpverlener PLANgroep is dan gepast. Ook blijkt bij cliënten sprake te zijn van een achterliggend probleem. Indien het probleem zich op psychosociaal vlak bevindt worden cliënten naar het Algemeen Maatschappelijk Werk verwezen.

Voor de integrale hulpverlening en het stimuleren van zelfstandig functioneren in de maatschappij is het werk van de sociaal raadslieden erg belangrijk. In het communicatieplan zal dit onderdeel zeker een belangrijke plaats innemen. Betere communicatie zorgt voor een nog groter bereik.

Formulierenbrigade Ridderkerk

De formulierenbrigade wordt bemand door twee dames met een WWB uitkering. Zij zitten een aantal dagdelen in de hal van het gemeentehuis. In 2012 hebben ze een computer en telefoon ter beschikking gekregen om zo professioneler te kunnen werken. Ze vormen een aanvulling op het werk van de klantmanagers en de sociaal raadslieden. Het voortbestaan van de brigade is momenteel de vraag. De brigade is begonnen met vier personen die gedurende een aantal maanden een intern opleidingstraject hebben doorlopen. Er zijn nu nog twee dames over waarvan 1 dame onlangs nog parttime werk heeft gevonden. Een actiepoint voor de komende maanden is om te onderzoeken of er in het klantenbestand geschikte kandidaten zijn om de brigade uit te breiden.

ACTIES VANUIT DEZE NOTA

ACTIEPUNTEN	HOE/WANNEER
Kinderen De Zomer acties voor de kinderen 2013 evalueren voor de toekomst. Bij een positief resultaat de actie in 2014 herhalen. De overige actiepunten voor de kinderen komen ook terug in de hieronder genoemde acties.	Begin 2014 de resultaten van de kinderacties 2013 evalueren en bepalen of de actie wordt herhaald in 2014.
Monitoren van de minima In 2014 gaat de organisatie als BAR verder. Dit is een goed moment om de managementinformatie zo te organiseren dat we beter weten wie de minima zijn. De systemen moeten hiervoor optimaal benut worden en ook gekoppeld worden aan elkaar.	In 2014 de systemen van de BAR organisatie goed inrichten op het verkrijgen van managementinformatie over de minima.
Samenwerking intern en extern in brede zin vorm geven.	De afdelingen binnen de gemeente moeten samen optrekken om zo verbindingen te zien en te benutten. In de nieuwe BAR organisatie organiseren via de afdelingsoverleggen. Vanuit de gemeentelijke taken en beleidsvelden op zoek gaan naar partners/instanties/kerken in de gemeente om samen de doelen te behalen. Bijeenkomsten organiseren in de wijken om zo de partners uit het veld met elkaar te verbinden. Aansluiten bij de wijkbijeenkomsten die er al zijn. Deze acties zijn niet tijdgebonden en moeten continu plaatsvinden. In 2014 zal er in iedere wijk een overleg worden georganiseerd. Bij de evaluatie van het minimabeleid de resultaten meenemen.
Het Maatschappelijke Participatiefonds moderniseren, de doelgroep opnieuw bepalen en alternatieven onderzoeken waarbij de kinderen kunnen deelnemen aan verenigingen en clubs zonder tussenkomst van een aanvraag uit het fonds. Hierbij de kennis van de klantenplatforms gebruiken. De Verordening vernieuwen; de hoogte van de vergoedingen en de doelgroep opnieuw bezien.	In 2014 de verordening vernieuwen met toepassing van de nieuwe wettelijke bepalingen en participatie van de klantenplatforms.
Langdurigheidstoeslag Als de nieuwe wetgeving bekend is de regeling opnieuw bezien en zo mogelijk gelijk maken voor de BAR gemeenten. De kinderen van deze doelgroep wijzen op mogelijke vergoedingen.	In 2014 de verordening vernieuwen met toepassing van de nieuwe wettelijke bepalingen. De kinderen van de rechthebbenden actief benaderen over mogelijke vergoedingen. Opnemen in communicatieplan.

Informatievoorziening Een communicatieplan maken gericht op de diverse doelgroepen van de minima. Speciale aandacht voor websites, en andere sociale media en de wijze van informatievoorziening.	Informatie op website optimaliseren eerste kwartaal 2014. Communicatieplan maken voor diverse doelgroepen minima. Opleveren in eerste kwartaal 2014.
Bijzondere bijstand in de “Beleidsregels Uitkeringen” herschrijven op; -Invoering van een laagdrempelige sociale lening voor gebruiksgoederen en computers waarbij stimulering gericht op uitstroom wordt ingebouwd (zonder ingewikkelde regels); -De draagkrachtregels; onderzoeken of de doelgroep verbreed kan worden	Na bekendmaking van de nieuwe wettelijke bepalingen WWB de Beleidsregels Uitkeringen aanpassen. Verwachting is eerste kwartaal 2014.
Preventieactiviteiten schuldhulpverlening via PLANgroep inzetten voor de doelgroep werkende armen.	Jaarlijks worden de preventieactiviteiten in een jaarplan vastgesteld; voor 2014 deze doelgroep extra aandacht geven; bijvoorbeeld puinruim actie of cursus budgetteren.
Collectieve Zorgverzekering voor Minima Nieuwe afspraken maken voor het jaar verzekeringsjaar 2014/2015, de ontwikkelingen maatwerkvoorziening chronisch zieken en huishoudelijke hulp hierin meenemen. De gemeentelijke vergoeding ongewijzigd voortzetten (in BAR verband afgesproken) Communicatie; zwaar inzetten en ook de Website Gezond Verzekerd.nl hierin meenemen. BS&F zal een presentatie geven aan het BAR bestuur over de vierde decentralisatie.	In het vierde kwartaal 2013 en verder in 2014 zijn er gesprekken met BS&F over de gevolgen van de vierde decentralisatie. De afspraken voor het verzekeringsjaar 2014 worden in een voorstel voorgelegd. Oktober/november 2013 Oktober 2013
Subsidie maaltijden voor senioren bezien op mogelijkheden van uitbreiding doelgroep. Ook bekijken of de maaltijden goedkoper kunnen worden aangeboden. Dit moet gebeuren in samenwerking met het ouderenbeleid in Ridderkerk.	Onderzoek naar goedkopere de maaltijden starten in het vierde kwartaal 2013; Verruiming doelgroep onderzoeken als de nieuwe regels WWB bekend zijn. Hier wordt een apart beleidsvoorstel voor gemaakt.
Rotterdam Pas 2014 De verstrekking van de pas zal worden voortgezet in 2014. Bij de jaarlijkse communicatie met de organisator zal de wijziging van de inkomensgrens worden meegenomen. Doel is om de grens op 130% van het minimum te stellen.	Vierde kwartaal 2013 met de organisatie van de Rotterdam Pas de nieuwe voorwaarden voor het jaar 2014 bespreken. De inkomensgrens wordt hierbij besproken.
Maatwerkvoorziening chronisch zieken Voor deze vierde decentralisatie zal een handreiking komen vanuit het ministerie. Naar aanleiding hiervan	Naar verwachting komt de handreiking in het vierde kwartaal 2013. Daarna volgt een beleidsvoorstel.

zal een apart beleidsvoorstel worden gemaakt.	
Noodfonds Ongewijzigd voortzetten	geen
Sociaal raadsliden Dit onderdeel wordt opgenomen in het communicatieplan. Goede informatie geeft een nog beter bereik.	Zie hierboven; eerste kwartaal van 2014
Formulierenbrigade Onderzoeken hoe we verder gaan met de formulierenbrigade in BAR verband. Geschikte kandidaten in het uitkeringsbestand zoeken.	Actie vierde kwartaal 2013
Evaluatie armoedebeleid Jaarlijks wordt na afloop van een kalenderjaar het armoedebeleid geëvalueerd.	De eerste evaluatie zal plaatsvinden na het kalenderjaar 2014.
Motie 2011-77 Het gebruik van minimaregelingen goed monitoren en jaarlijks rapporteren aan de raad. In het jaarlijks verslag over de uitvoering van het armoedebeleid de actiepunten laten terugkomen en eventuele nieuwe actiepunten benoemen. Geen jaarlijkse monitor laten uitvoeren, gebruik maken van aanwezige databanken.	Monitoren goed inrichten in de BAR vanaf 1 januari 2013. Eerste "Verslag Uitvoering Armoedebeleid" aanleveren in eerste kwartaal 2015.
Motie 2013-119 In deze nota zijn voorstellen gedaan voor de kinderen in het bijzonder. Hiermee is de motie afgedaan.	De acties voor de kinderen zijn in diverse actiepunten terug te vinden.

FINANCIEEL OVERZICHT

Financieel overzicht Ridderkerk		
Product	Begroot	Structureel/incidenteel
Bijzondere bijstand/Langdurigheidstoelage	€ 403.500	Structureel
Collectieve Zorgverzekering	€ 65.000	Structureel
Drukwerk nieuwsbrieven en informatiemateriaal	€ 5.300	Structureel
Formulieren Brigade	€ 3.600 p.j./ € 150 p.m. 2 personen/betaald uit participatiebudget	Structureel
Acties kinderen	uit budget bijzondere bijstand	Incidenteel
Maaltijden ouderen	€ 65.300	Structureel
Maatschappelijke Participatiefonds	€ 150.000	Structureel
Noodfonds	€ 15.200	Structureel
Externe adviezen	€ 18.500	Structureel
Schuldhelpverlening (SHV)	€ 351.000	Structureel
Preventie schuldhelpverlening	zit in budget SHV	Structureel
Regisseur Schuldhelpverlening	zit in budget SHV	Structureel
Rotterdam Pas	€ 64.600	Structureel
Schuldhelpmaatjes	€ 10.000 uit bijzondere bijstand	Jaarlijkse subsidie
Sociaal raadslieden	37.880	Jaarlijkse subsidie

De voorgestelde acties in deze nota kunnen vooralsnog worden bekostigd uit de budgetten.

Bijlagen 1 Adviezen Platforms Ridderkerk en Albrandswaard

Adviezen Ridderkerk (de tekst is letterlijk overgenomen)

Advies 1 Ridderkerk

In sommige gemeenten worden laptops, ipads, printers en computers, die zijn afgeschreven vervangen moeten worden en nog goed werken, beschikbaar gesteld aan de minima.

Minima kunnen zich hiervoor inschrijven en deze afgeschreven apparatuur tegen een symbolisch bedrag kopen van de gemeente. Als er meer inschrijvingen dan beschikbare apparatuur zijn kunnen ze door de burgemeester worden verloot. Het klantenplatform voor de minima adviseert de gemeenteraad van Ridderkerk om met ingang van 2014 een dergelijke regeling op te stellen.

Advies 2 Ridderkerk

De Leenbijstand weer vervangen door bijstand "om niet" wat betreft onmisbare huishoudelijk apparaten zoals wasmachine, koelkast en stofzuiger. Met als motivatie dat de angst voor het kapot kunnen gaan van dit soort apparaten als een donkere, dreigende wolk boven het financiële bestaan van de minima hangt. Het hen kwetsbaar maakt door de grote bedragen die hier mee samengaan en niet op te brengen zijn. De zekerheid dat bij kapot gaan er vervanging "Om niet" komt zal enorm bijdragen aan de financiële stabiliteit, schulden tegengaan en op psychisch/mentaal gebied rust geven. Als er strenge controle voor nodig is om misbruik te voorkomen kunnen wij ons daar helemaal in vinden.

Advies 3 Ridderkerk

Maatschappelijke Participatie Fonds

Vanuit het participatiefonds worden voor sport en sociale activiteiten voor volwassenen vanaf 18 jaar de volgende kosten vergoed; lidmaatschap vereniging, club, abonnement bibliotheek, museum, dag- of weekblad, Rotterdampas, cursus- of lesgeld, zwemonderwijs, ouderbijdrage peuterspeelzaal. De maximale vergoeding is € 100 per jaar per volwassene en € 50 per jaar per volwassene voor bijkomende kosten (sportkleding, instrument e.d.). Wat op dit moment niet vergoed wordt is een abonnement voor internet. Anno 2013 wordt er eigenlijk vanuit gegaan dat iedereen over internet beschikt. Voor gezinnen met schoolgaande kinderen gaat de school er van uit dat men thuis over een internet aansluiting kan beschikken. Voor dat de kinderen naar school gaan moeten ze via internet op school inloggen om te zien of er die dag rooster wijzigingen zijn.

1. Het klantenplatform voor de minima adviseert u dan ook om vanaf 2014 ook de kosten voor een internet aansluiting in aanmerking te laten komen voor vergoeding vanuit het participatiefonds.
2. De maximale vergoeding is € 100,00 per jaar per volwassene en € 50,00 voor bijkomende kosten, o.a. sportkleding. Het klantenplatform voor de minima adviseert u om deze bedragen samen te voegen en per jaar maximaal € 150,00 per persoon beschikbaar te stellen. De minima die hiervoor in aanmerking komen kunnen dan zelf beslissen hoe dit te besteden. Kortom minder regeltjes voor de gebruiker en de gemeente.
3. Voorts adviseert het klantenplatform voor de minima om met ingang van 2014 dit bedrag jaarlijks te verhogen met de inflatie.

Adviezen Albrandswaard (de tekst is letterlijk overgenomen)

- Het platform is van mening dat geen van de bestaande instrumenten mogen verdwijnen. Dit wordt gezien als het absolute minimum;
- Het platform stelt voor dat de gemeente meer en intensiever voorlichting geeft over rechten (en plichten) van hen die een uitkering hebben of die nodig hebben;
- Een urgent item is het verbeteren van de internetsites van de gemeente en de sociale dienst. Die zijn momenteel echt onvoldoende en niet gericht op de vraag maar op de producten die worden aangeboden;
- De beste remedie tegen armoede is betaald werk. Van een zodanige omvang dat op gezinsniveau alle kosten van wonen, eten, kleding, gezondheid, scholing, vervoer en participatie kunnen worden betaald. De gemeente kan hierin een positieve bijdrage leveren door SROI voorwaarden te stellen bij opdrachten en een actieve rol te spelen in een werkgeversdienstverlening.
- Bijdragen Fonds Maatschappelijke Participatie omhoog; en uitbreiden naar meer categorieën
- Bijdragen voor chronisch zieken; aanvullend op die de Belastingdienst biedt.
- Voordelig kunnen lenen bij de gemeente;
- Meer leenmogelijkheden via de Bijzondere bijstand;
- Periodieke vergoeding voor / vouchers voor vervanging van huishoudelijke apparaten;
- Minima compenseren als zij door de houdbare ondergrens zakken omdat rijkstoelagen kleiner worden als kinderen het huis verlaten;
- Reiskosten vergoeden voor scholieren die niet op de fiets kunnen: vergoeding of vouchers;
- Schooluniformen invoeren waardoor arme ouders zich niet meer gedwongen voelen hun kinderen te kleden volgens de, vaak dure, laatste jeugdmodetrends om zo (de kans op) sociale uitsluiting van hun kinderen te voorkomen;

Hoe herken je 'goed' armoedebeleid voor kinderen:

- gezond, naar school en mee kunnen doen met leeftijdsgenoten;
- met ontbijt op naar school;
- voldoende gevarieerde voeding;
- op een (sport)vereniging kunnen zitten;
- met schoolreis mee kunnen;
- geen afdankertjes maar moderne kleding;
- toegang tot bibliotheek;
- toegang tot schoolopleiding die past bij IQ en motivatie;
- toegang tot internet (tablet enz.) en sociale media;

Het platform is niet verantwoordelijk voor de politieke besluitvorming en kan de budgettaire gevolgen van alle opmerkingen niet inschatten. Te grote armoede belemmert de Burgers om te participeren aan het sociale leven en beknot de kinderen uit de getroffen gezinnen in hun ontwikkeling. Uitrust van onderwerpen is wellicht nodig om binnen de beschikbare financiële kaders te blijven. Het platform stelt voor om die problematiek in de volle breedte van WWB, Participatiewet en WMO te behandelen.

Motie 2011-77

MOTIE VAN DE RAADSLEDEN ARIANNE RIPMEESTER (PvdA) EN MARTEN JAPENGA (CHRISTENUNIE) EN FARANAZ FRÁSER (D66/GROENLINKS) INZAKE ARMOEDEMONTOR

Voorgesteld: 3 november 2011

Nr. 2011 – 77

De gemeenteraad van Ridderkerk, bijeen ter bespreking van het voorstel van burgemeester en wethouders, Gemeentestukken: 2011 - 127, agendapunt 5, tot het vaststellen van de

Programmabegroting 2012-2015;

constateert dat:

- de voorgenomen rijksbezuinigingen, verhoging van diverse kosten, zoals de kosten voor zorgpolissen, en de toename van eigen bijdragen, stapelende negatieve effecten hebben met name voor de lage inkomensgroepen;
- het college aangeeft een ruimhartig minimabeleid te willen voeren;
- het college aangeeft dat 'Niemand tussen wal en schip mag vallen';

overweegt dat:

- in Ridderkerk een potentieel grote groep inwoners getroffen wordt door deze bezuinigingen;
- het voor alleenstaande ouders, ouderen, chronisch zieken en gehandicapten moeilijker wordt om rond te komen;
- inzicht in de mate van stapeling en effecten op het inkomen noodzakelijk is;
- zelfstandigen met een onzeker en/of wisselend inkomen steeds moeilijker terecht kunnen op de koopmarkt en particuliere huurmarkt;
- het college laat weten (beantwoording raadsragen begroting PVDA43B) dat na het eerste kwartaal 2012 een onderzoek naar het minimabeleid plaatsvindt en dat de uitkomst hiervan moet zijn op welke manier armoede het best in beeld kan worden gebracht, zodat er goede sturing kan plaatsvinden;

spreekt uit dat:

- het in het licht van de toekomstige inkomenseffecten wenselijk is om op korte termijn inzicht te hebben in de ontwikkeling van de armoede, waarbij vergelijking met voorgaande jaren noodzakelijk is;
- de bestaande Armoedemonitor een voldoende hulpmiddel is om de armoede en de ontwikkeling daarvan in Ridderkerk in beeld te brengen;
- verzoekt het college op korte termijn in te zetten op een geactualiseerde jaarlijkse Armoedemonitor; de resultaten daaruit op korte termijn ter kennis te brengen van de raad en relevante platforms, als ook de resultaten uit de monitor te bespreken op de Armoedeconferentie.

en gaat over tot de orde van de dag.

De raadsleden,

Ariane Ripmeester, PvdA Marten Japenga (ChristenUnie) Farahnaz Fräser

Motie 2013-119

MOTIE VAN HET RAADSLID MARTEN JAPENGA (CHRISTENUNIE) INZAKE EXTRA AANDACHT VOOR AANPAK ARMOEDE KINDEREN

Voorgesteld 4 juli 2013

Nr. 2013 - 119

De gemeenteraad van Ridderkerk, bijeen ter bespreking van het voorstel van burgemeester en wethouders, Gemeentestukken: 2013 - 273, agendapunt 8, inzake de Kadernota 2014; constateert dat:

1. één op de negen kinderen in Nederland opgroeit in armoede volgens het rapport van Kinderombudsman Marc Dullaert;
2. de Kinderombudsman als advies aan gemeenten meegeeft om te investeren in hulp die direct ten goede komt aan de sociale, geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van kinderen;

is van mening dat:

- opgroeien in armoede een stempel kan drukken op de rest van het leven van deze kinderen;
- kinderen mee moeten kunnen doen aan de samenleving en dat armoede geen oorzaak mag zijn van achterstand in sociale, geestelijke en lichamelijke ontwikkeling;

verzoekt het college:

- a. binnen de aanpak van armoede in Ridderkerk specifiek aandacht te besteden aan deze groep kinderen;
- b. indien nodig met voorstellen aan de raad te komen om te voorkomen dat deze groep kinderen achterstanden oploopt vanwege de armoede;
- c. hierbij de adviezen van de Kinderombudsman, het Klantenplatform voor de minima en het WMO-burgerplatform in Ridderkerk in te winnen en te betrekken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Het raadslid,

M. Japenga (ChristenUnie)